

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

عظمتها
وفاطمیه

فاطمه و فاطمیه

پیام ها و سخنان مرجع عالی قدر، احبنا کر عزای فاطمیه

حضرت آیت الله العظمی فاضل الخراسانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فاطمه علیها السلام و فاطمیه

نویسنده:

محمد فاضل لنکرانی

ناشر چاپی:

مرکز فقهی ائمه اطهار (علیهم السلام)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست	۵
فاطمه علیها السلام و فاطمیه (پیام ها و سخنان مرجع عالیقدر آیت الله العظمی محمد فاضل لنکرانی)	۶
مشخصات کتاب	۶
اشاره	۶
مقدمه	۱۰
پیام های ویژه ایام شهادت حضرت زهرا علیها السلام	۲۰
اشاره	۲۰
۱- خلق از کنه معرفت او محرومند ۸۰/۵/۳۰	۲۲
۲- مقام عصمت و طهارت ۱۳۸۱/۵/۱۸	۳۰
۳- تشییع را برای همیشه بیمه کرد ۱۳۸۲/۵/۷	۴۰
۴- سبب بقاء دین پیامبر صلی الله علیه و آله ۸۳/۴/۲۹	۴۴
۵- عاشورای دوّم ۸۴/۴/۱۵	۵۰
سایر پیام ها و سخنان معظّم له در ارتباط با فاطمه زهرا علیها السلام	۵۴
اشاره	۵۴
۱- به مناسبت ولادت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام (۷۸/۷/۷)	۵۶
۲- اولین نشست علمی عفاف (۷۹/۶/۲۰)	۵۸
۳- دیدار با مسؤولان هیأت های مذهبی شهرستان قم (۸۱/۵/۱۸)	۶۲
۴- به کنگره فاطمه شناسی (۸۱/۷/۲۲)	۶۴
۵- به کنگره فاطمه شناسی (۸۲/۷/۲۲)	۶۸
۶- در جمع اعضای ستاد کنگره فاطمه شناسی (۸۳/۲/۱۲)	۷۲
۷- در جمع اعضای کنگره میراث علمی و معنوی حضرت زهرا علیها السلام (۸۴/۴/۲۲)	۷۶
فهرست منابع	۷۸
درباره مرکز	۹۱

فاطمه علیها السلام و فاطمیه (پیام ها و سخنان مرجع عالیقدر آیت الله العظمی محمد فاضل لنکرانی)

مشخصات کتاب

سرشناسه: فاضل لنکرانی، محمد، ۱۳۱۰ - ۱۳۸۶.

عنوان و نام پدیدآور: فاطمه علیها السلام و فاطمیه: پیام ها و سخنان مرجع عالیقدر، احیاگر عزای فاطمیه حضرت آیت الله العظمی فاضل لنکرانی قدس سره به مناسبت تقارن ارتحال معظم له با شهادت حضرت زهرا علیها السلام. [کتاب]

مشخصات نشر: قم: مرکز فقهی ائمه اطهار (ع)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۸۰ ص. مصور؛ ۱۹×۹/۵ س م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۹۴-۵۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: چاپ سوم: ۱۳۹۱ (فیپا).

یادداشت: چاپ چهارم.

یادداشت: چاپ قبلی: مرکز فقهی ائمه اطهار (ع)، ۱۳۸۷ (۷۲ ص).

یادداشت: کتابنامه: ص. [۴۰] - ۵۳؛ همچنین به صورت زیر نویس.

موضوع: فاطمه زهرا (س)، ۸؛ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- مقاله ها و خطابه ها

رده بندی کنگره: BP۲۷/۲/ف۱۸۶/۲ ۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۷۳

شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۹۷۳۰۱

ص: ۱

اشاره

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: «فاطمه بضعه منى من آذاها فقد آذاني...» (۱).

ص: ۵

۱- (۱). این روایت به عبارت های مختلفی نقل شده است که بعضی از آنها را با ذکر مصدر بیان می کنیم. ۱- «فاطمه بضعه منى، من آذاها فقد آذاني»: فضائل اهل البيت عليهم السلام: ۲۴۰ ح ۳۷۵، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۳ ح ۴۷۵۰، السنن الکبری بیهقی ۱۵: ۲۷۶ ح ۲۱۴۶۰، کنز العمال ۱۲: ۱۱۱ ح ۳۴۲۴۱، کتاب سلیم بن قیس ۲: ۸۶۹ ح ۴۸، شرح الأخبار ۳: ۳۰ ح ۹۷۰، أمالی صدوق: ۱۶۵ ح ۱۶۳ با اضافه ای، کفایه الاثر: ۶۵، دلائل الإمامه: ۱۳۵ ح ۴۳، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، کشف الغمه ۲: ۹۲-۹۳، بحار الأنوار ۳۹: ۴۳ ح ۴۰ و ص ۵۴ ح ۴۸ و ص ۷۶ ح ۶۳ و ص ۸۰ ح ۶۸، احقاق الحق ۱۰: ۲۰۹-۲۱۱ و ج ۱۹: ۷۷، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۰ ح ۱۰۵۰: ۲.۲ - «فاطمه بضعه منى، يؤذینی ما آذاها»، فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۲۴۱ ح ۳۷۸، صحیح مسلم ۴: ۱۵۱۲ ح ۲۴۴۹/۹۴، سنن ترمذی ۵: ۶۹۸ ح ۳۸۷۸، و در ادامه آن آمده «وینصبنی ما أنصبها»، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۳ ح ۴۷۵۱، و همچنین در ادامه آن آمده «وینصبنی ما أنصبها»، التفسیر الکبیر فخر

در این سال ها ایام فاطمیّه، به خصوص فاطمیّه دوّم - و به ویژه روز شهادت حضرت صدیقه طاهره علیها السلام روز سوّم
جمادی الثانی - حال و

ص: ۷

هوای کشور و دسته جات عزاداری رنگ و بویی خاص به خود گرفته، مغازه ها تعطیل و دسته جات عزاداری، سینه زنی و زنجیرزنی در خیابان ها به سوگ بانویی می نشینند که پاره تن پیامبر، همسر امیر مؤمنان و مادر امامان معصوم علیهم السلام است (۱).

همان بانویی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بر در خانه او می ایستاد و با صدای بلند می فرمود: «السَّلامُ علیکم یا أهل بیت النَّبِوه...» (۲).

ص: ۸

۱- (۱). منابع آن در ص ۳۹ در پاورقی ۳ خواهد آمد.

۲- (۲). این روایت نیز به عبارت های مختلفی نقل شده که با چشم پوشی از اختلاف جزئی در عبارات می توان آنها را به دو دسته تقسیم نمود. یک دسته روایاتی که عبارات آنها با اختلاف اندکی این گونه است: کان رسول الله صلی الله علیه و آله یمر بباب فاطمه (علی)... و يقول: الصلاه... إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا. دسته دوم هم روایاتی که عبارات آنها با اختلاف کمی این گونه است: کان النبی صلی الله علیه و آله یجیء إلى باب فاطمه (علی)... و يقول: السَّلامُ علیکم... «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ...». و ما بعضی از منابع این روایات را با چشم پوشی از اختلاف در تعبیر و الفاظ ذکر خواهیم کرد. منابع دسته اول: فضائل اهل البیت علیهم السلام: ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱، مسند احمد ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، سنن ترمذی ۵: ۳۵۲ ح ۳۲۱۹، جامع البیان ۱۲: ۱۱ ح ۲۸۴۹۲ و ۲۸۴۹۴، مشکل الآثار ۱: ۳۳۱ ح ۷۸۴، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل ۲: ۱۸-۱۳۸ ح ۶۳۷-۶۴۴، ۶۶۵، ۶۶۷، ۶۹۵، ۷۷۲ و ۷۷۳، مناقب خوارزمی: ۶۰ ح ۲۹، اسد الغابه ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۴-۲۵، تهذیب الکمال ۲۱: ۱۸۷-۱۸۸ رقم

بدین وسیله بر مردمان بعد از خود اتمام حجت می کند: مقصود من از اهل بیتی که سفارش آنها را نموده ام، اهل این خانه است و عمود این خانه فاطمه زهرا علیها السلام است؛ امّا چیزی از غروب خورشید نبوت نگذشته بود که غروب غمگین دیگری را برای عالم اسلام بوجود آوردند و ماه جمال فاطمه زهرا علیها السلام در جوانی (۱) به واسطه ظلم، ستم و آزار نامردمان غروب کرد و سبب گردید که مرد جنگ ها و میدان مبارزه با ابطال عرب، یعنی حضرت امیرمؤمنان علیه السلام از پای درآید.

هنگامی که آن حضرت بدن مطهر بانوی ایمان، زهرای مرضیه را

ص: ۱۰

۱- (۱). تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۶ ح ۴۷۶۱، الإستیعاب: ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، اسد الغابه ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰-۴۳۱ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۶: ۳۲۷. اصول کافی ۱: ۴۵۸، مصباح المتهدد: ۷۹۳، دلائل الإمامه: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، کشف الغمه ۲: ۷۵ و ۱۲۹، مصباح کفعمی: ۵۲۲، بحار الأنوار ۴۳: ۶-۱۰ ح ۱۶، احقاق الحق ۱۰: ۱۱-۱۲، و ج ۱۹: ۱۷۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۴۵-۵۲ ح ۱-۲۴، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۷-۱۳ ح ۱-۱۲.

۱- (۱) . صحیح بخاری ۹۸:۵ ح ۴۲۴۱، تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷-۱۷۹ ح ۴۷۶۳، ۴۷۶۴ و ۴۷۶۹، حلیه الأولیاء ۲: ۴۳، السنن الکبری بیهقی ۵: ۲۵۶ ح ۶۷۵۹-۶۷۶۱ و ص ۳۵۹ ح ۷۰۳۰، الاستیعاب: ۹۲۷-۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۲-۸۳ و ۸۶، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، ذخائر العقبی: ۵۳-۵۴، تهذیب الکمال ۲۳: ۳۹ رقم ۸۴۸۸، الجواهر النقی - در حاشیه سنن الکبری بیهقی (ط ق) ۳: ۳۹۶ چاپ شده، اسد الغابه ۶: ۲۲۹ رقم ۷۱۷۵، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۶: ۴۶، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۱، کنز العمال ۱۳: ۶۸۶ ح ۳۷۷۵۶ و ۳۷۷۵۷. کتاب سلیم بن قیس ۲: ۸۷۰ ح ۴۸، اصول کافی ۱: ۴۵۸ ح ۳ و ۴، شرح الأخبار ۳: ۳۱-۳۲ ح ۹۷۱ و ۹۷۲، امالی صدوق: ۵۸۰ ح ۷۹۷ و ص ۷۵۵ ح ۱۰۱۸، علل الشرائع ۱: ۲۱۸-۲۲۳ ح ۱ و ۲، الخصال: ۳۶۰ ح ۵۰، أمالی مفید: ۲۸۱ ح ۷، الاختصاص: ۵، أمالی طوسی ۱۰۹ ح ۱۶۶ و ص ۱۵۵ ح ۲۵۸، رجال کشفی: ۶ رقم ۱۳، دلائل الإمامه: ۱۳۳ ح ۴۲ و ص ۱۳۶ ذیل ح ۴۳ و ص ۱۳۷ ح ۴۶، روضه الواعظین: ۱۵۱-۱۵۳، إعلام الوری ۱: ۳۰۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۶۲-۳۶۴، اقبال الأعمال ۳: ۱۶۱، کشف الغمه ۲: ۱۰۰، ۱۲۶ و ۱۳۰، بحار الأنوار ۴۳: ۱۵۹ ح ۸ و ص ۱۷۱ ح ۱۱ و ص ۱۸۲-۱۸۱ ح ۱۶، ۱۸-۲۱، ۲۹-۳۱، ۳۴-۳۷، ۳۹-۴۱، ۴۴ و ۴۹، احقاق الحق ۱۰: ۴۵۴-۴۵۸، ۴۶۳-۴۶۴، ۴۷۴، ۴۷۸-۴۸۱، و ج ۱۹: ۱۷۰، ۱۷۵-۱۷۸. عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۲ ح ۱ و ۲ و ص ۱۰۵۷ ح ۲، ۳، ۷ و ۸ و ص ۱۰۶۰ ح ۲ و ص ۱۰۶۶ ح ۱۳ و ص ۱۰۶۸ ح ۳ و ص ۱۰۷۲-۱۰۸۳ ح ۷-۱۴ و ص ۱۰۸۳-۱۱۰۴ ح ۱، ۴-۲۱، ۲۴، ۲۷، ۲۹-۳۴، ۳۶، ۳۸ و ۴۰ و ص ۱۱۰۶ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۰۹ ح ۱-۳، ۵ و ۶ و ص ۱۱۱۲ ح ۳-۶، ۸، ۱۱ و ۱۲ و ص ۱۱۱۹ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۲۱ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۲۵ ح ۱، مسند فاطمه الزهراء علیها السلام عطاردی: ۲۹۸ ح ۱ و ص ۳۹۳-۴۰۱ ح ۳، ۶، ۷، ۱۰-۱۳ و ص ۴۰۲-۴۳۳ ح ۲، ۳، ۵-۷، ۱۱، ۱۳، ۱۶، ۱۷-۲۲، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۹-۴۱، ۴۶، ۴۹، ۵۰، ۵۲، ۵۶، ۵۷، ۶۱-۶۳.

می آورد؛ با این حال، مولای متقیان با استعانت به درگاه خداوند به نماز می ایستاد، و شکایت به خدا می برد. آیا این آخرین مظلومیت خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله بود؟

باید گفت که چنین نبود و وقایعی مانند خانه نشینی حضرت علی علیه السلام، جنگ معاویه، خوارج نهروان و اصحاب جمل با آن حضرت، مظلومیت وصی آن بزرگوار حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام، شهادت امام حسین علیه السلام به همراه اصحاب و فرزندان در کربلا و به طور کلی مظلومیت همه امامان معصوم در طول تاریخ، ادامه همان مظلومیت بود؛ لیکن مظلومیت مضاعف انکار ظلم بر مظلوم است.

حادثه ای که در شرف وقوع بود و عده ای با زیر سؤال بردن شهادت حضرت زهرا علیها السلام و ظلم هایی که به آن حضرت روا شده بود، در صدد انکار مظلومیت و ظلم و ستم های وارده بر پاره تن رسول خدا صلی الله علیه و آله بودند.

اما با بیداری مراجع عظام تقلید و از جمله حضرت آیت الله العظمی فاضل لنکرانی قدس سره این توطئه شوم خنثی شده، از روز شهادت حضرت زهرا علیها السلام عاشورایی دیگر ساختند و با تشویق مردم به عزاداری و بزرگداشت این روزها اعلام کردند: اگر آن زمان نبودیم

که از اهل بیت علیهم السلام دفاع کنیم، امروز با عزاداری، سینه زنی، تشکیل هیأت های عزاداری و پیام ها نمی گذاریم
مظلومیت فاطمه زهرا علیها السلام به فراموشی سپرده شود.

شایان ذکر است حضرت آیه الله العظمی فاضل لنکرانی قدس سره سال ها به مناسبت سالگشت شهادت مظلومانه حضرت
صدیقه کبری فاطمه الزهراء علیها السلام به جهت اهتمام بر سوگواری و عزاداری این مصیبت جانگداز از سوی مردم اقدام به
صدور پیام هایی نمودند که تقدیم به علاقمندان و دوستان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام می گردد.

امید است مقبول درگاه احدیت قرار گرفته و موجب خشنودی آن بانوی رنج دیده و فرزند دلبندهش حضرت ولی عصر (عجل
الله تعالی فرجه الشریف) گردد.

مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام

پیام های ویژه ایام شهادت حضرت زهرا علیها السلام

اشاره

ص: ۱۵

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصيلاه والسلام على سيدنا محمد وآله الطاهرين سيما الصديقه الشهيده فاطمه الزهراء واللعن على أعدائهم اجمعين.

این ایام مصادف است با شهادت بزرگ ترین بانوی جهان اسلام حضرت فاطمه زهرا؛ آن حقیقت، گوهری است که تا کنون ابعاد وجودی اش برای اهل فکر و بصیرت به صورت صحیح و دقیق روشن نگشته است و او را فاطمه گفته اند؛ زیرا که خلق از کنه معرفت او محرومند (۱). ذاتی که از غضب او پیامبر صلی الله علیه و آله و حق تعالی غضب می کنند و از رضایت او خشنود می گردند (۲) حقیقتی که می توان گفت علاوه بر

ص: ۱۷

-
- ۱- (۱). المعجم الكبير ۱: ۱۰۸ ح ۱۸۲، تفسیر فرات کوفی ۱: ۵۸۱ ح ۷۴۷، بحار الأنوار ۴۳: ۶۵ ح ۵۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۱: ۷۲ ح ۱۱ و ص ۹۹ ح ۷، معجم احادیث الامام المهدي - عجل الله تعالى فرجه الشريف - ۵: ۵۰۲.
- ۲- (۲). المستدرک على الصحيحين ۳: ۱۶۷ ح ۴۷۳۰، مقتل الحسين عليه السلام

۱- (۱). فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۷۹ ح ۱۰۲ و ص ۸۹-۹۰ ح ۱۱۹-۱۲۱ و ص ۱۳۷ ح ۲۰۱ و ص ۱۸۳ ح ۲۷۳ و ص ۱۹۵ ح ۲۹۳ و ص ۱۹۷ ح ۲۹۵ و ص ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱ و ص ۲۸۶ ح ۴۵۴، مسند احمد ۱: ۷۰۹ ح ۳۰۶۲، و ج ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، و ج ۶: ۴۵ ح ۱۶۹۸۵، و ج ۱۰: ۱۷۷ ح ۲۶۵۷۰ و ص ۱۸۷ ح ۲۶۶۱۲، سنن ترمذی ۵: ۳۵۱-۳۵۲ ح ۳۲۱۸ و ۳۲۱۹ و ص ۶۶۳ ح ۳۷۹۶، جامع البيان ۱۲: ۱۰-۱۴ ح ۲۸۴۸۸-۲۸۵۰۶، مشکل الآثار ۱: ۲۲۷-۲۳۱ ح ۷۷۰-۷۸۵، مقاتل الطالبیین: ۵۲، المعجم الكبير ۳: ۵۲-۵۷ ح ۲۶۶۲-۲۶۷۵، و ج ۲۲: ۶۶ ح ۱۵۹ و ۱۶۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۵۸-۱۶۰ ح ۴۷۰۵-۴۷۰۹ و ص ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل ۲: ۱۸-۱۴۰ ح ۶۳۷-۷۷۴، مناقب خوارزمی: ۶۰-۶۳ ح ۲۸-۳۲، اسد الغابه ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۱-۲۵، تهذیب الکمال: ۲۱: ۱۸۷-۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۷، ۴۳۴ رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۶-۱۶۹، الدر المنثور ۵: ۵۳۸ و ج ۶: ۵۳۱-۵۳۵، کنز العمال ۱۳: ۶۴۴-۶۴۶ ح ۳۷۶۲۸، ۳۷۶۲۹، ۳۷۶۳۲، فتح القدير ۳: ۳۹۶ و ج ۴: ۲۷۸-۲۸۰، مقتل الحسين عليه السلام ابن اعثم كوفي: ۱۶۸، تفسير فرات كوفي: ۳۳۲-۳۴۲ ح ۴۵۱-۴۶۶، تفسير القمى ۲: ۶۷، ۱۹۳-۱۹۴، أمالی صدوق: ۲۰۸ ح ۲۳۰ و ص ۲۴۲ و ص ۵۵۹ ح ۷۴۶ و ۷۴۷ و ص ۶۱۶ ح ۸۴۳، عيون أخبار الرضا عليه السلام ۱: ۲۲۹ و ۲۴۰، الشافى فى الإمامه ۳: ۱۳۳-۱۳۶، تلخيص الشافى: ۲۴۱، ۲۵۰-۲۵۳، أمالی طوسی: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۲۴۸ ح ۴۳۸ و ص ۲۵۱ ح ۴۴۷ و ص ۲۶۳ ح ۴۸۲ و ص ۳۶۸ ح ۷۸۳ و ص ۵۴۹ ح ۱۱۶۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴ و ص ۵۹۹ ح ۱۲۴۳ و ص ۶۰۸ ح ۱۲۵۴، جوامع الجامع ۲: ۴۴۴، مجمع البيان ۷: ۵۹ و ج ۸: ۱۳۷-۱۳۸، تفسير روض الجنان و روح الجنان ۲۲: ۴۱۷-۴۲۰، متشابه القرآن و مختلفه ۲: ۶۲-۶۳، تأويل الآيات: ۴۴۸-۴۵۱، تفسير البرهان ۳: ۷۹۰-۷۹۱ ح ۷۰۸۳، ۷۰۸۴، ۷۰۸۶، و ج ۴: ۴۴۲-۴۷۰ ح ۸۵۸۳-۸۶۴۴ بحار الأنوار ۲۵: ۲۱۲-۲۴۹، و ج ۳۵: ۲۰۶-۲۳۶، تفسير نور الثقلين ۳: ۴۰۸-۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱ و ۱۹۲، و ج ۴: ۲۷۰-۲۷۷ ح ۸۴-۱۰۹، تفسير كنز الدقائق ۶: ۳۴۱-۳۴۳، و ج ۸: ۱۵۵-۱۶۲، احقاق الحق ۲: ۵۰۲-۵۵۸.

است (۱) و از شعاع وجودی او اراده حقّ تعالی بر اذهاب رجس و تطهیر آنان تعلق گرفت.

ما که اکنون مفتخر به پیروی از آن بانوی گرامی و فرزندان معصوم وی هستیم، باید در شرایط کنونی آگاهی بیشتر نسبت به افکار و اندیشه ها و دستورالعمل های آنان داشته باشیم و مبادا در انجام

ص: ۱۹

۱- (۱). فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۷۹ ح ۱۰۲ و ص ۸۹-۹۰ ح ۱۱۹-۱۲۱ و ص ۱۳۷ ح ۲۰۱ و ص ۱۸۳ ح ۲۷۳ و ص ۱۹۵ ح ۲۹۳ و ص ۱۹۷ ح ۲۹۵ و ص ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱ و ص ۲۸۶ ح ۴۵۴، مسند احمد ۱: ۷۰۹ ح ۳۰۶۲، و ج ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، و ج ۶: ۴۵ ح ۱۶۹۸۵، و ج ۱۰: ۱۷۷ ح ۲۶۵۷۰ و ص ۱۸۷ ح ۲۶۶۱۲، سنن ترمذی ۵: ۳۵۱-۳۵۲ ح ۳۲۱۸ و ۳۲۱۹ و ص ۶۶۳ ح ۳۷۹۶، جامع البيان ۱۲: ۱۰-۱۴ ح ۲۸۴۸۸-۲۸۵۰۶، مشکل الآثار ۱: ۲۲۷-۲۳۱ ح ۷۷۰-۷۸۵، مقاتل الطالبیین: ۵۲، المعجم الكبير ۳: ۵۲-۵۷ ح ۲۶۶۲-۲۶۷۵، و ج ۲۲: ۶۶ ح ۱۵۹ و ۱۶۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۵۸-۱۶۰ ح ۴۷۰۵-۴۷۰۹ و ص ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل ۲: ۱۸-۱۴۰ ح ۶۳۷-۷۷۴، مناقب خوارزمی: ۶۰-۶۳ ح ۲۸-۳۲، اسد الغابه ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۱-۲۵، تهذیب الکمال: ۲۱-۱۸۷-۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۷، رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۶-۱۶۹، الدر المنثور ۵: ۵۳۸ ح ۵۳۱-۵۳۵، کنز العمال ۱۳: ۶۴۴-۶۴۶ ح ۳۷۶۲۸، ۳۷۶۲۹، ۳۷۶۳۲، فتح القدير ۳: ۳۹۶ ح ۲۷۸: ۴-۲۸۰، مقتل الحسين عليه السلام ابن اعثم كوفي: ۱۶۸، تفسير فرات كوفي: ۳۳۲-۳۴۲ ح ۴۵۱-۴۶۶، تفسير القمّي ۲: ۶۷، ۱۹۳-۱۹۴، أمالی صدوق: ۲۰۸ ح ۲۳۰ و ص ۲۳۰ ح ۲۴۲ و ص ۵۵۹ ح ۷۴۶ و ۷۴۷ و ص ۶۱۶ ح ۸۴۳، عيون أخبار الرضا عليه السلام ۱: ۲۲۹ و ۲۴۰، الشافي في الإمامة ۳: ۱۳۳-۱۳۶، تلخيص الشافي: ۲۴۱، ۲۵۰-۲۵۳، أمالی طوسی: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۲۴۸ ح ۴۳۸ و ص ۲۵۱ ح ۴۴۷ و ص ۲۶۳ ح ۴۸۲ و ص ۳۶۸ ح ۷۸۳ و ص ۵۴۹ ح ۱۱۶۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴ و ص ۵۹۹ ح ۱۲۴۳ و ص ۶۰۸ ح ۱۲۵۴، جوامع الجامع ۲: ۴۴۴، مجمع البيان ۷: ۵۹ ح ۱۳۷: ۸، تفسير روض الجنان و روح الجنان ۲۲: ۴۱۷-۴۲۰، متشابه القرآن و مختلفه ۲: ۶۲-۶۳، تأويل الآيات: ۴۴۸-۴۵۱، تفسير البرهان ۳: ۷۹۰-۷۹۱ ح ۷۰۸۳، ۷۰۸۴، ۷۰۸۶، و ج ۴: ۴۴۲-۴۷۰ ح ۸۵۸۳-۸۶۴۴، بحار الأنوار ۲۵: ۲۱۲-۲۴۹، و ج ۳۵: ۲۰۶-۲۳۶، تفسير نور الثقلين ۳: ۴۰۸-۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱ و ۱۹۲، و ج ۴: ۲۷۰-۲۷۷ ح ۸۴-۱۰۹، تفسير كنز الدقائق ۶: ۳۴۱-۳۴۳، و ج ۸: ۱۵۵-۱۶۲، احقاق الحق ۲: ۵۰۲-۵۵۸.

وظایف خود کوتاهی نماییم. لازم است علمای بلاد و خطبای محترم علاوه بر آن که مجالس عزاداری را هر چه باشکوه تر انجام می دهند، ابعاد معنوی و علمی آن حضرت را مورد توجه خاص قرار دهند و بحمدالله مکتب تشیع مشحون از استدلال و منطق است و اهل انصاف و تدبّر به راحتی در برابر آن خضوع می نمایند.

دشمن، امروزه به خوبی دریافته است که برای تهی نمودن این ملت و سیطره بر امور آنان، باید آنچه را که تجلی اعتقادات و ایمان مردم است، خاموش و کم رنگ سازد، روزی با جهالت تامّ و تمام، گریه و عزاداری بر حضرت سیدالشهداء علیه السلام را امری لغو، و مورد شبهه قرار داده و روزی در شهادت فاطمه زهرا علیها السلام تردید می کند؛ در حالی که این امر از واضحات تاریخ اسلام است.

معاندان بدانند اگر به خیال خود در شهادت آن حضرت شبهه ای را القاء کنند، هرگز نمی توانند در مظلومیت ایشان و ستم هایی که بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله به ایشان وارد شد (۱)، خدشه ای را تصوّر نمایند؛ عمر

ص: ۲۰

۱- (۱). از جمله ظلم هایی که به ایشان وارد شد هجوم به خانه او و آتش زدن آن و ضرب و جرح او برای مجبور کردن علی علیه السلام به بیعت و محروم کردن او از میراث و مصادره فدک و... که به بعضی از منابع آن اشاره می کنیم: مسند احمد ۱۹: ۱ ح ۹ و ص ۲۰ ح ۱۴، صحیح بخاری ۲۵۲: ۴ ح ۳۷۱۱ و ۳۷۱۲، سنن أبی داوود ۲۴۵: ۳-۲۵۵ ح ۲۹۶۳-۲۹۷۷، تاریخ طبری ۲۰۷: ۳-۲۰۸، السنن الکبری بیهقی ۴۲۸: ۹-۴۴۱ ح ۱۲۹۹۸-۱۳۰۱۵، تاریخ یعقوبی

کوتاه وی (۱)، خطبه آتشین و سراسر استدلالی او در مسجد النبی صلی الله علیه و آله (۲)، گریه های شبانه روزی ایشان (۳) و دفاع محکم آن حضرت از حریم

ص: ۲۱

-
- ۱- (۱). منابع آن در ص ۱۰ پاورقی ۱ بیان شد.
- ۲- (۲). بلاغات النساء: ۲۳-۳۳، أعلام النساء: ۴-۱۱۶-۱۱۸، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۷۷-۷۸، شرح نهج البلاغه ابن أبي الحديد ۱۶: ۲۱۱-۲۱۳. شرح الأخبار ۳: ۳۴-۴۰ ح ۹۷۴، الشافی فی الإمامه ۴: ۶۹-۷۷، دلائل الإمامه: ۱۰۹-۱۱۹، الإحتجاج ۱: ۱۳۱-۱۴۱، كشف الغمه ۲: ۱۰۵-۱۱۸، بحار الأنوار ۲۹: ۲۱۵ به بعد، احقاق الحق ۱۰: ۲۹۶-۳۰۵، و ج ۱۹: ۱۶۳-۱۶۷، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۶۵۲-۶۹۲، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۵۵۷-۵۷۵ ح ۶ و ۷.
- ۳- (۳). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷-۱۷۸ ح ۴۷۶۳، حلیه الأولیاء ۲: ۴۳، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۸۰ و ۸۲، اسد الغابه ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵

۱- (۱) . البته یکی از موارد دفاع، همان خطبه ایشان است در مسجدالنبی صلی الله علیه و آله، و مورد دیگر آن دفاع ایشان از حضرت علی علیه السلام هنگام هجوم به منزل و آتش زدن درب منزل و ضرب و جرح او برای دست گیری و وادار کردن حضرت علی علیه السلام به بیعت و... که بعضی از مصادر آن را ذکر می کنیم: تاریخ طبری ۲: ۲۰۲، تاریخ یعقوبی ۲: ۱۲۶، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۲: ۲۱، ۴۵، ۵۰، ۵۶-۵۷، و ج ۶: ۴۶-۵۲، لسان المیزان ۴: ۷۰۷، رقم ۵۷۵۲، کنز العمال ۵: ۶۳۲ ح ۱۴۱۱۳. کتاب سلیم بن قیس ۲: ۵۸۳-۵۸۸ ح ۴ و ص ۶۷۲-۶۷۴ ح ۱۳ و ص ۸۶۲-۸۶۵ ح ۴۸، تفسیر عیاشی ۲: ۶۶ ح ۷۶، الکافی ۸: ۲۳۷-۲۳۸ ح ۳۲۰، الاختصاص: ۱۸۵-۱۸۷، الاحتجاج ۱: ۱۰۵-۱۱۴، ۴۱۳-۴۱۴، نهج الحق و کشف الصدق: ۲۷۱، بحار الأنوار ۲۸: ۲۰۴ ح ۳ و ص ۲۲۷ ح ۱۴ و ص ۳۲۲ ح ۵۲ و ص ۳۳۹ ح ۵۹، و ج ۴۳: ۱۷۰ ح ۱۱ و ص ۱۹۷ ح ۲۸ و ۲۹، احقاق الحق ۱۰: ۲۹۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۵۵۵-۶۱۰، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۵۹-۳۷۱ ح ۱۹-۱.

جهان اسلام در مظلومیت او و شوهرش همیشه عزادار و سوگوار است.

انقلاب اسلامی، از توجه خاص ملت ایران به همین ایام، نشأت گرفت و امروزه بهترین عامل برای حفظ و تداوم آن، اهمیت دادن به چنین ایامی است؛ لازم است مؤمنین و پیروان اهل بیت علیهم السلام به ایام فاطمیه بیش از گذشته اهتمام ورزیده و نگذارند این حادثه ناگوار در لابلای حوادث دیگر کم رنگ شود؛ و خصوصاً روز سوّم جمادی الثانی که از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل عمومی اعلام شده است را مورد عنایت خاص قرار دهند. باشد که آن حضرت را که مادر فرهنگ تشیع است، در این راه همراهی نماییم و در روز قیامت مورد شفاعت خاص ایشان و اولاد طاهرینش قرار گیریم.

والسلام علی جمیع إخواننا المؤمنین ورحمه الله وبرکاته.

محمد فاضل لنکرانی

۸۰/۵/۳۰

ص: ۲۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا (۱)؛ و قال رسول الله صلى الله عليه و آله: فاطمه بضعه مني من آذاها فقد آذاني (۲)

یکی از بزرگترین افتخارات شیعه، داشتن شخصیتی است که سیده زنان عالم (۳) و دارای مقام عصمت و طهارت است، و به مقتضای

ص: ۲۵

-
- ۱- (۱). سوره احزاب ۳۳: ۵۷.
 - ۲- (۲). منابع آن در ص ۵ پاورقی ۱ ذکر شد.
 - ۳- (۳). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۰، ح ۴۷۴۰، حلیه الأولیاء ۲: ۴۰ و ۴۲ الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۷ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۴، ۶۷ و ۷۹، ذخائر العقبی: ۴۳، کنز العمال ۱۲: ۱۱۰ ح ۳۴۲۳۲ و ۳۴۲۳۳. تفسیر عیاشی ۱: ۱۷۳-۱۷۴، أمالی صدوق: ۷۸، ح ۴۵ و ص ۱۸۷ ح ۱۹۶ و ص ۳۷۴ ح ۴۷۱ و ص ۵۷۴ ح ۷۸۷، معانی الأخبار: ۱۰۷ ح ۱، علل الشرائع ۱: ۲۱۶، الإختصاص: ۳۷، تفسیر التبیان ۲: ۴۵۶، دلائل الإمامه: ۸۱ ح ۲۰ و ص ۱۴۹ ح ۵۸ و ص ۱۵۲ ح ۶۶، روضه الواعظین ۱: ۱۴۹، مجمع البیان ۲: ۲۸۹، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۲-۳۲۴، الاحتجاج ۱: ۱۹۵، تفسیر البرهان ۱: ۶۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۳۶-۸۵ ح ۴، ۱۰، ۱۳، ۲۷، ۳۷، ۳۸، ۴۸، ۵۲، و ج ۴۳: ۲۱-۷۸ ح ۱۰، ۱۳، ۱۹، ۲۰، ۲۵، ۳۹، ۴۰، ۴۲، ۴۶، ۴۸، ۶۰، ۶۳ و ۶۵، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۳۶-۳۳۸ ح ۱۲۷-۱۳۶، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۸۳-۸۵، احقاق الحق ۱۰: ۲۷-۵۱ و ج ۱۹: ۱۸-۲۰ و ۳۵-۳۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۲۰-۱۳۳ ح ۶-۳۸، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۲۳-۳۲۹ ح ۱-۱۴.

آیه تطهیر(۱) که در مورد پنج تن نازل شد و در رأس آنها رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله است(۲) ، از هر رجس و پلیدی و هر گناه و معصیت بر حسب اراده تکوینی خداوند متعال دور، و به طهارت مطلقه و پاکی از هر جهت آراسته است. مقام شامخ آن بزرگوار از افق افکار محدود و نارسای ما، بیرون، و دست اندیشه و فکر ما از پی بردن به آن کوتاه است(۳). او اولین شهیده راه پر افتخار ولایت و امامت بود وائمه معصومین علیهم السلام عموماً به فرزندى ایشان افتخار می کردند(۴).

ص: ۲۶

۱- (۱) . سوره احزاب ۳۳:۳۳

۲- (۲) . منابع آن در ص ۱۸ پاورقی ۱ و ۲ بیان شد.

۳- (۳) . منابع آن در ص ۱۷ پاورقی ۱ بیان شد.

۴- (۴) . روایاتی که دلالت بر این مطلب می کند بسیار است، و ما مصادر بعضی از آنها را به جهت اختصار ذکر می کنیم: مقتل الحسین علیه السلام ابی مخنف: ۱۱۷، مقاتل الطالبیین: ۷۰، مقتل الحسین علیه السلام

فاطمه علیها السلام زنی است که در اوج مظلومیت و با وجود مصائب فراوان، خصوصاً مصیبت از دست دادن پیامبر صلی الله علیه و آله و در شرایط بسیار حساس که بشر عادی حتی قادر بر تکلم معمولی نیست، در حضور حکام و بزرگان قوم آنچنان خطبه ای (۱) ایراد می کند که خردمندان از درک آن عاجزند که چگونه یک زن در چنین موقعیتی بتواند این گونه مستدل و محکم سخن گوید، آنهم مطالبی بسیار مهم و مربوط به توحید و نبوت و امامت و نیز سرزنش کسانی که به حکم راحت طلبی و زندگی آرام، وظیفه الهی خود را ترک و در برابر ظلم دیگران سکوت نموده اند.

آری، باید اعتراف نماییم که مع الأسف بعد از گذشت یکهزار و چهارصد سال، نتوانسته ایم آن گوهر بی نظیر را بشناسیم و از آن تأسف آورتر، آن که جهل و نادانی و چه بسا هواهای نفسانی و فریب افکار به ظاهر جدید خوردن، سبب آن گردیده که برخی کوردلان، مقامات آن حضرت را مورد تردید قرار دهند.

ص: ۲۷

۱- (۱). منابع آن در ص ۲۱ پاورقی ۲ بیان شد.

آری، هرگز برای بشر عادی قابل فهم نیست که یک زن از نوع بشر، به حدی از رشد و تعالی برسد که رضایت او محور رضایت حق تعالی گردد(۱).

مدتی است مطالبی عاری از حقیقت و کاشف از عناد و لجاج در مورد ایشان گفته یا نوشته می شود که وجدان هر منصف و علاقمند به حقیقت را جریحه دار می سازد. صحیح است که مسأله وحدت مورد تأکید معمار بزرگ انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی قدس سره بود؛ اما مقصود آن حضرت این نبود که شیعه از مبانی اعتقادی متقن و محکم خویش دست بردارد و شاهد کذب و دروغ حتی نسبت به فاطمه زهرا علیها السلام باشد؛ بلکه به وضوح مقصود ایشان این بود که مسلمین عموماً در برابر دشمنان اسلام، ابرقدرت جهانی متحد شوند تا دشمن

ص: ۲۸

۱- (۱). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۶۷ ح ۴۷۳۰، إعلام الوری ۱: ۲۹۴، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۲ و ۶۰، اسد الغابه ۶: ۲۲۷، ذخائر العقبی: ۳۹، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، مجمع الزوائد ۹: ۲۰۳، کنز العمال ۱۲: ۱۱۱ ح ۳۴۲۳۷، و ج ۱۳: ۶۷۴ ح ۳۷۷۲۵. شرح الأخبار ۳: ۲۹، أمالی صدوق: ۴۲۷ ح ۶۲۲، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۲: ۴۲ ح ۱۷۶، أمالی مفید: ۹۵ ح ۴، أمالی طوسی: ۴۲۷ ح ۹۵۴، دلائل الإمامه: ۱۴۶، روضه الواعظین ۱: ۱۴۹، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۵، الاحتجاج ۲: ۱۰۳، کشف الغمه ۲: ۸۴، ۹۳، بحار الأنوار ۳۷: ۷۰ ح ۳۸، و ج ۴۳: ۱۹-۵۱ ح ۲، ۴، ۸، ۱۲، ۲۶، ۴۳، ۴۴، ۴۶، ۴۸، احقاق الحق ۱۰: ۱۱۶-۱۲۲، و ج ۱۹: ۵۴، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۱ ح ۲۶ و ص ۱۵۲-۱۵۷ ح ۳۱-۳۴ و ۳۷، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۵۳-۳۵۶ ح ۱-۹ و ص ۴۳۲ ح ۶۳.

اینک بر شیعیان و پیروان اهل بیت: است که دوشنبه روز سوّم جمادی الثانی را که برحسب روایات صحیحه (۱) مصادف با شهادت آن

ص: ۲۹

۱- (۱). روایات و اقوال در تاریخ شهادت حضرت فاطمه علیها السلام بسیار مختلف است و به ۱۰ قول می رسد و ما این اقوال را با معرفی بعضی از منابع آنها ذکر می کنیم. ۱- منابعی که روز شهادت را سوم جمادی الثانی یا سه ماه یا ۹۵ روز بعد از رحلت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله معرفی می کنند: تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، مقاتل الطالبیین: ۴۹، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ ح ۴۷۶۱، دلائل النبوه بیهقی ۶: ۳۶۵، الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، اسد الغابه ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹-۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۲، مصباح المتهدج: ۷۹۳، دلائل الإمامه: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، إعلام الوری ۱: ۳۰۰، اقبال الأعمال ۳: ۱۶۱، کشف الغمه ۲: ۱۲۸، مصباح کفعمی: ۵۲۲، بحار الأنوار ۹: ۴۳ ح ۱۶ و ص ۱۷۰ ح ۱۱ و ص ۱۸۸ ح ۱۹ و ص ۱۹۶ ح ۲۶ و ص ۲۱۳ ح ۴۴-۴۶، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۰-۴۶۲، ج ۱۹: ۱۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۴ ح ۸ و ص ۷۸۷-۷۹۹ ح ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۷، ۳۱-۳۳، ۳۵، ۳۶، ۳۹، ۴۰ و ص ۱۰۸۹ ح ۵، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی ۴۱۵ ح ۲۴ و ص ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۲۴ ح ۴۵، و ص ۴۲۷ ح ۵۱ و ص ۴۲۸ ح ۵۴ و ص ۴۳۱ ح ۶۱ و ص ۴۳۲ ح ۶۳.۲ - منابعی که شهادت را ۷۰ یا ۷۲ یا ۷۵ روز بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده اند:

حضرت بوده و دولت جمهوری اسلامی ایران آن را تعطیل رسمی اعلام کرده است، هر چه باشکوه تر عزاداری نمایند و مجالس و محافل آن حضرت را کماً و کیفاً رونق بخشیده، و با دستجات عزادار در کوچه ها و خیابان ها ظاهر شوند تا فی الجمله حق آن شهیده را ادا کرده باشیم. پیدا است که بی تفاوتی در این رابطه آثار منفی نگران کننده در پیش خواهد داشت.

والسلام علی جمیع عباد الله الصالحین.

محمد فاضل لنکرانی

۱۳۸۱/۵/۱۸

ص: ۳۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا. (۱) قال رسول الله صلى الله عليه وآله: فاطمه بضعة مني يؤذيني ما آذاها (۲).

پیرو نوشتاری که سال گذشته به مناسبت سالروز شهادت صدیقه کبری فاطمه زهرا علیها السلام تحریر شد، معروض می دارد: بزرگداشت شهادت این بانوی بزرگوار که اولین و باشخصیت ترین شهیده راه ولایت است، تجدید عهد با مقام شامخ ولایت که اکمال دین و اتمام نعمت (۳) خداوند با آن است، می باشد. فاطمه ای که رضایت او رضایت پیامبر صلی الله علیه و آله و رضایت پیامبر رضایت خداست و غضب او غضب پیامبر

ص: ۳۵

۱- (۱). سوره احزاب ۳۳: ۵۷.

۲- (۲). منابع آن در ص ۵ پاورقی ۱ ذکر شد.

۳- (۳). اشاره ای است به آیه کریمه «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا» سوره مائده

فاطمه ای که ائمه بزرگوار ما یعنی کامل ترین انسان های تاریخ بشریت به مادری او افتخار می ورزیدند(۲). فاطمه ای که با عمر بسیار کوتاهش(۳)، تشیع را برای همیشه بیمه کرد، فاطمه ای که با خطبه غزایش(۴) دوست و دشمن را حیرت زده نمود.

فاطمه ای که با گریه های مداومش(۵) در داخل و خارج شهر مدینه، عظمت مصیبت از دست دادن پدر و مظلومیت شوهرش را به گوش همگان رسانید و هنوز، گویا صدای او در فضای مدینه طنین انداز است.

ما شیعیان افتخار می کنیم که معارف حقیقی و بی شائبه دین را از مکتب فرزندان معصوم او فرا گرفته ایم. معارفی که با عقل سلیم منطبق، و در هر شرایطی قابل عرضه، و برخوردار از جامعیتی که به همه نیازهای بشری پاسخگوست. با مکتب فاطمه و فرزندان او علیهم السلام ملت بزرگ و آگاه ایران توانست در برابر ظلم ظالمین ایستادگی، و استقلال و عزت خود را بدست آورد.

از این جهت، دشمنان قسم خورده اسلام متوجه این نکته شده اند

ص: ۳۶

۱- (۱). مائه منقبه: ۱۲۶ منقبه ۶۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۶۰، فرائد السمطين ۲: ۶۰۷ ح ۳۹۱، بحار الأنوار

۲۷: ۱۱۶ ح ۹۴، احقاق الحق ۱۰: ۱۶۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۷۱-۱۷۲ ح ۱.

۲- (۲). منابع آن در ص ۲۶ پاورقی ۴ بیان شد.

۳- (۳). منابع آن در ص ۱۰ پاورقی ۱ بیان شد.

۴- (۴). منابع آن در ص ۲۱ پاورقی ۲ بیان شد.

۵- (۵). منابع آن در ص ۲۱ پاورقی ۳ بیان شد.

که برای نابودی این ملت باید فاطمیّه و عاشورا، شعبان و رمضان را از این ملت بگیرند و آنگاه به اهداف شوم خود نایل شوند.

در اینجا تذکر مجدد این نکته را لازم می دانم که تعظیم این ایّام و به پا داشتن مجالس عزا و مصیبت، از سیره مسلّمه و عملی امام خمینی قدس سره بود و این امر ارتباطی به قضیّه وحدت ندارد. وحدتی را که امام بزرگوار و آیه الله بروجردی قدس سره بر آن تأکید داشتند، به این معنی نیست که شیعه نسبت به اعتقادات مسلّمه خود سکوت کند، و یا آن را نادیده بگیرد، بلکه مقصود وحدت تمامی مسلمین در برابر استکبار جهانی است که داعیه قدرت منحصره دارد و با الهام از صهیونیزم در فکر فرو پاشیدن مبانی متقن اسلام است.

اینک بر عموم شیعیان است که در روز سوّم جمادی الثانی که از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل رسمی است، محافل و مجالس عزا اقامه نموده و با دستجات عزادار در کوچه ها و خیابان ها ظاهر شوند تا گوشه ای از حق آن شهیده را ادا کرده باشیم.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۱)؛ نور الهی برای همیشه تاریخ روشن، و دل های خالی از تعصب از آن استضاءه می نمایند.

محمد فاضل لنکرانی

۱۳۸۲/۵/۷

ص: ۳۷

۱- (۱). سوره صفّ ۸:۶۱

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا (۱). قال رسول الله صلى الله عليه وآله: فاطمه بضعه مني يؤذيني ما آذاها (۲).

در ایام شهادت عصمت کبری فاطمه زهرا علیها السلام قرار گرفته ایم.

وجود شریفی که هم امّ ابیها بود و هم امّ و مادر گرامی ائمه اطهار علیهم السلام (۳).

ص: ۳۹

۱- (۱). سوره احزاب ۳۳:۵۷.

۲- (۲). منابع آن در اول مقدمه ذکر شد.

۳- (۳). مقاتل الطالبيين: ۴۶، الإستيعاب: ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمي ۵۱:۱ و ۵۹، اسد الغابه ۶:۲۲۳ رقم ۷۱۷۵، شرح نهج البلاغه ابن أبي الحديد ۶:۴۹-۵۰، تهذيب الكمال ۲۲:۳۸۶ رقم ۸۴۸۸، سير أعلام النبلاء ۳:۴۲۵ رقم ۱۱۴، البدايه والنهائيه ۶:۳۲۵، كنز العمال ۱۲:۱۰۵ ح ۳۴۲۰۸، تفسير فرات كوفي: ۲۴۶ ح ۳۳۱-۳۳۳، تفسير عياشي ۲:۳۰۳ ح ۱۲۰،

حقیقتی که محور اهل بیت عصمت و طهارت و رمزی عظیم در خلقت، که بشریت حتی شیعیان و محبین نتوانسته اند او را بشناسند.

انسیه ای (۱) که حقیقت نورانی او در پس پرده های ظلم و عناد و جهل و

ص: ۴۰

۱- (۱). به تاریخ بغداد ۲۸۸:۱۴ رقم ۶۷۲۵ و ذخائر العقبی: ۲۶ و ۳۶ و میزان الاعتدال ۸۱:۱ رقم ۲۹۱ و لسان المیزان ۱:۱۹۹ رقم ۴۲۴ مراجعه شود. تفسیر فرات کوفی: ۷۶ ح ۴۹ و ص ۲۱۱ ح ۲۸۶ و ص ۲۱۶ ح ۲۹۰ و ص ۳۲۱ ح ۴۳۵، أمالی صدوق: ۱۷۵ ح ۱۷۸ و ص ۵۴۶ ح ۷۲۸، التوحید: ۱۱۸ ح ۲۱، علل الشرائع ۱:۲۱۸ ح ۲، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۱:۱۱۶ ح ۳، معانی الأخبار: ۳۹۶ ح ۵۳، دلائل الإمامه: ۱۴۶ ح ۵۲ و ص ۱۴۸ ح ۵۵، مناقب ابن شهر آشوب ۳:۳۳۵، کشف الغمه ۲:۸۵، تفسیر البرهان ۴:۳۳۷ ح ۸۳۱۹، بحار الأنوار ۴:۴ ح ۴، و ج ۸:۱۱۹ ح ۶ و ص ۱۵۱ ح ۸۹ و ص ۱۸۹ ح ۱۶۰، و ج ۱۸:۳۵۱ ح ۶۱، و ج ۳۶:۳۶۱ ح ۲۳۲، و ج ۳۷:۸۲ ح ۴۹، و ج ۴۳-۴:۷ ح ۲، ۳، ۵، ۸، و ص ۱۸ ح ۱۷ و ص ۴۳ ح ۴۲، و ج ۴۴:۲۴۱ ح ۳۳، و ج ۸۱:۱۱۲ ح ۳۷، احقاق الحق ۴:۴۷۵، و ج ۱۰:۶، ۷، ۱۱، ۱۶-۱۸، ۲۲۲ و ۳۱۲، و ج ۱۹:۵، ۷ و ۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱:۳۴-۴۳ ح ۱، ۲، ۵، ۶، ۹-۱۱، ۱۵، ۱۷، ۱۹ و ۲۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۲۱-۳۲۳.

خصوصیت باقی ماند و تاقیامت هم روشن نخواهد شد.

شیعه و بلکه همه انسانیت و ملک و ملکوت به وجود چنین مخلوقی افتخار نموده و این کوثر(۱) عظیم خدادادی را سبب بقاء دین پیامبر صلی الله علیه و آله و سیراب شدن جامعه بشری از کمالات و علوم و سجایای فرزندان گرام او می داند.

واقعاً اگر زهرا علیها السلام نمی بود و این دُرّ گرانهای وجود تجلی نمی کرد، چه افق تاریکی بر عالم تکوین و تشریح ترسیم می گشت؟! همه انسانها بر حسب آیه شریفه قُلْ لَأَسْأَلَنَّكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى (۲). در برابر حقّ معنوی بزرگ پیامبر در هدایت بشریت، موظّف به یک تکلیف مشترکند و آن، مودّت و محبّت به ذی القربی و خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله است که در رأس آنان زهرا ی اطهر است(۳).

ص: ۴۱

۱- (۱). التفسیر الکبیر فخر الرازی ۱۱: ۳۱۳، تفسیر غرائب القرآن ۶: ۵۷۶. جوامع الجامع ۴: ۵۴۷، مجمع البیان ۱۰: ۴۱۲-۴۱۴، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۲۰: ۴۲۷-۴۳۰، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۹۲، المیزان فی تفسیر القرآن ۲۰: ۳۷۰-۳۷۱.

۲- (۲). سوره شوری ۴۲: ۲۳.

۳- (۳). فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۱۷۹ ح ۲۶۵، صحیح بخاری ۶: ۴۴ ح ۴۸۱۸، جامع

این امر به عنوان یک تکلیف و فریضه برای همه انسان ها در تمامی دوران است و اختصاص به مردم زمان آن حضرت نداشته است.

مودت نسبت به فاطمه، تکریم و تعظیم آن حضرت، و احیای یاد

ص: ۴۲

و خاطره او و ذکر رنج ها و مصائبی است که بر آن وجود نازنین وارد شده است(۱).

ما هیچگاه نمی توانیم آن مصائب را فراموش نماییم و تاریخ گواه بر این امر است که در مدّت عمر کوتاه(۲) چه زجرها و ظلم ها بر آن یگانه بانو وارد شد که امیرالمؤمنین علی علیه السلام که در رأس موخّیدین است، بعد از شهادت او فرمود: حزن و اندوهم همیشگی است و پایان نمی پذیرد(۳). آیا با چنین تعبیری، شیعه حضرت علی علیه السلام و امت پیامبر صلی الله علیه و آله می تواند جدای از این حزن و ماتم باشد؟

از این جهت، بر شیعیان و پیروان اهل بیت علیهم السلام است که در روز چهارشنبه سوّم جمادی الثانی، که بر حسب روایات صحیح(۴) مصادف با شهادت آن حضرت است و بحمد الله در کشور جمهوری

ص: ۴۳

۱- (۱). منابع آن در ص ۲۰ پاورقی ۱ بیان شد.

۲- (۲). منابع آن در ص ۱۱ پاورقی ۱ بیان شد.

۳- (۳). شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۱۰: ۲۶۵. اصول کافی ۱: ۴۵۹ ح ۳، شرح الأخبار ۳: ۷۰، أمالی مفید: ۲۸۲ ح ۷، نهج البلاغه صبحی صالح: ۳۱۹-۳۲۰ خطبه ۲۰۲، أمالی طوسی: ۱۰۹ ح ۱۶۶، دلائل الإمامه: ۱۳۸ ح ۴۶، روضه الواعظین ۱: ۱۵۲، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۶۴، كشف الغمه ۲: ۱۳۱، ۱۳۲، بحار الأنوار ۴۳: ۱۹۳ ح ۲۱ و ص ۲۱۱ ح ۴۰، الغدير ۹: ۵۰۹، احقاق الحق ۱۰: ۴۸۱، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۱۱۲۱-۱۱۲۴ ح ۱-۳، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۹۴ ح ۳ و ص ۴۰۲ ح ۲.

۴- (۴). منابع آن در ص ۲۹ پاورقی ۱ بیان شد.

اسلامی تعطیل رسمی است، هر چه بیشتر در احیای این امر بکوشند و با فریادها و عزاداری ها و دستجات، ارادت خود را به آن حضرت اظهار و گوشه ای از حقوق آن شهیده را ادا نمایند. انشاء الله.

محمد فاضل لنکرانی

۸۳/۴/۲۹

ص: ۴۴

بسم الله الرحمن الرحيم

«السلام عليك يا أيتها الصّديقه الشّهيدة(۱)»

در آستانه سالگرد شهادت بزرگ بانوی اسلام و جهان فاطمه زهرا سلام الله عليها قرار داریم.

وجود شریفی که مورد مباهات حق تعالی(۲) و میوه دل رسول

ص: ۴۵

-
- ۱- (۱). کافی ۱: ۴۵۸ ح ۲، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۱: ۹۱ ح ۵، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۲۹۳ ح ۱.
- ۲- (۲). أمالی صدوق: ۱۷۶ ح ۱۷۸، دلائل الإمامه: ۷۵ ح ۱۳، بشاره المصطفى: ۱۸۲ و ۳۰۷، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۱۹۹، عمده عیون صحاح الأخبار ۱: ۲۵۴ ح ۳۱۹، الفضائل ابن شاذان: ۵۲۴ ح ۲۲۱، كشف الغمه ۱: ۹۳، ۱۰۷، و ج ۲: ۷۷، فرائد السمطين ۲: ۳۴ ح ۳۷۱، ارشاد القلوب ديلمی ۲: ۱۴۲، المحتضر: ۱۰۹، بحار الأنوار ۲۷: ۷۴ ح ۱ و ص ۱۰۴ ح ۷۴، و ج ۲۸: ۳۸ ح ۱، و ج ۳۹: ۲۸۴ ح ۶۹، و ج ۴۳: ۱۷۲ ح ۱۳، احقاق الحق ۹: ۲۰۱ و ۲۶۷، و ج ۱۶: ۴۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء عليها السلام ۲: ۵۴۶، بيت الأحزان: ۴۷، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۵۰۰-۵۰۱ ح ۲۳ و ۲۴.

خدا صلی الله علیه و آله (۱) و همسر امیر المؤمنین علی علیه السلام و مادر امامان معصوم ما است (۲).

آن حضرت بزرگترین بانوی عالمیان است. گرچه در قرآن کریم خداوند نسبت به حضرت مریم فرموده است «واصطفاک علی نساء العالمین» (۳)، امّا برحسب روایات معتبره این اختیار واصطفاء از آن جهت بوده است که حضرت مریم بدون شوهر ولادت حضرت عیسی (علی نبینا و آله و علیه السلام) را محقق ساخت و از این جهت خاص، حضرت مریم علیها السلام نظیر نداشت. امّا مقام و عظمت حضرت فاطمه علیها السلام در علم و عصمت و طهارت و عبودیت و بندگی بر همه زن های عالم از ازل تا ابد برتری دارد (۴).

ص: ۴۶

۱- (۱). مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۹ و در آن است «بهجه قلبی». أمالی صدوق: ۱۷۵ ح ۱۷۸ و ص ۵۷۵ ح ۷۸۷، روضه الواعظین ۱: ۱۵۰، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۸۵ ح ۵۲، و ج ۴۳: ۲۴ ح ۲۰ و ص ۱۷۲ ح ۱۳، احقاق الحق ۴: ۲۸۸، و ج ۹: ۱۹۹، و ج ۱۳: ۷۷ و ۷۹، و ج ۱۹: ۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام، ۱: ۱۲۹ ح ۲۳ و ص ۱۴۸ ح ۱۸، و ج ۲: ۵۴۲ ح ۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۴۷ ح ۴ و ص ۳۳۴ ح ۲.

۲- (۲). منابع آن در ص ۳۹ پاورقی ۳ بیان شد.

۳- (۳). سوره آل عمران ۳: ۴۳.

۴- (۴) پ. جامع البیان ۳: ۳۳۹ ح ۷۰۳۱، حلیه الأولیاء ۲: ۴۲، الاستیعاب: ۹۲۶، الکشاف ۱: ۳۶۲، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۷۹، التفسیر الکبیر فخر رازی ۳: ۲۱۸، الجامع لأحكام القرآن ۴: ۸۲، ذخائر العقبی: ۴۴، الدر المنثور

لازم است شیعیان و مسلمانان روز سوّم جمادی الثانی که مصادف با شهادت آن صدّیقه کبری است و از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل عمومی است را گرامی دارند و با برپایی مراسم سوگواری و عزاداری و به راه انداختن دستجات، این روز را به عاشورایی دوّم تبدیل نمایند، همان طوری که به حمد الله در چند سال اخیر، این ملت فاطمی به وظیفه خویش به نحو احسن عمل کردند و لازم است از این جهت تقدیر و تشکر نمایم. روشن است که تکریم و احترام به زهراى اطهر، همانا تعظیم پیامبر صلی الله علیه و آله و اجر رسالت آن حضرت است.

ملت عزیز و بزرگوار ایران با تمسک به جبل محکم و نا گسستی

اهل بیت علیهم السلام (۱) افتخارات بزرگی را در صحنه های انقلاب آفرید و با همین نیرو به پیش می رود؛ باید بدانیم رمز موفقیت ما، ارتباط و ایمان کامل به مکتب ائمه طاهرین و توسل به آن ذوات مقدسه است. هویت واقعی ما، تشیع حقیقی و اسلام راستین است. خداوند متعال هرچه بیشتر ما را از عنایات کوثر خویش فاطمه زهرا علیها السلام (۲) بهره مند بفرماید.

محمد فاضل لنکرانی

۸۴/۴/۱۵

ص: ۴۸

۱- (۱). سوره آل عمران ۳:۱۰۳، شواهد التنزیل ۱: ۱۶۸-۱۶۹ ح ۱۷۷-۱۸۰، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۹. تفسیر فرات کوفی: ۹۰-۹۲ ح ۷۰-۷۶، تفسیر قمی ۱: ۱۰۸، تفسیر عیاشی ۱: ۱۹۴ ح ۱۲۲ و ۱۲۳، معانی الأخبار: ۹۰ ح ۱ و ۲ و ص ۱۳۲ ح ۱، أمالی طوسی: ۲۷۲ ح ۵۱۰، جوامع الجامع ۱: ۱۹۴، مجمع البیان ۲: ۳۵۵، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۴۶۴، مناقب ابن شهر آشوب ۲: ۱۱۸ و ج ۳: ۷۵-۷۶، عمدہ عیون صحاح الأخبار ۱: ۱۱۶ ح ۹۵ و ص ۳۵۰ ح ۴۹۰، کشف الغمہ ۱: ۳۱۱، تأویل الآیات الظاهره: ۱۲۲-۱۲۳، تفسیر البرهان ۱: ۶۶۸-۶۷۲ ح ۱۸۶۱-۱۸۷۰، بحار الأنوار ۲۴: ۵۲ ح ۵ و ص ۸۲-۸۵ ح ۱-۹، و ج ۳۶: ۱۵-۲۱ ح ۱-۱۶ و ص ۱۱۲-۱۱۴ ح ۶۰ و ص ۲۵۸ ح ۷۶ و ص ۳۱۲ ح ۱۵۷ و ص ۳۱۷ ح ۱۶۶ و ص ۳۳۰ ح ۱۸۸، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۷۷-۳۷۸ ح ۳۰۳-۳۰۸، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۱۸۴-۱۸۵، احقاق الحق ۳: ۵۳۹-۵۴۰، و ج ۴: ۲۸۵ و ۲۸۸، و ج ۵: ۱۱۳ و ۱۱۵، و ج ۷: ۱۵۹-۱۶۰، و ج ۹: ۱۹۹ و ۲۰۸، و ج ۱۳: ۷۷، ۷۹ و ۸۴، و ج ۱۴: ۳۸۴-۳۸۶ و ۵۲۱-۵۲۲، و ج ۱۸: ۲۲۸-۲۲۹ و ۴۷۳، و ج ۲۰: ۲۰۴-۲۰۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۱۶ ح ۲.

۲- (۲). منابع آن در ص ۴۱ پاورقی ۱ بیان شد.

سایر پیام‌ها و سخنان معظمّ له در ارتباط با فاطمه زهرا علیها السلام

اشاره

ص: ۴۹

بسم الله الرحمن الرحيم

فرا رسیدن ولادت کوثر نبوت و امامت فاطمه زهرا سلام الله علیها و نیز تقارن آن را با یکصدمین سال ولادت با سعادت رهبر کبیر انقلاب امام راحل به همه علاقمندان و پیروان خصوصاً شرکت کنندگان در کنگره ای که مزین به این عناوین پرافتخار است تبریک و تهنیت می گویم، بسیار خوشوقتم که جمعی از بسیجیان محترم و آشنایان به مکتب حضرت زهرا علیها السلام در صدد برآمده اند تا با احیاء فرهنگ فاطمی و معرفی این الگوی الهی، بانوان محترم جامعه اسلامی، ما را که در زمان طاغوت بخشی از آنان به انحطاط کشیده شده بودند، دگر بار به سوی قله رفیع انسانیت به پرواز درآورند. بانوان ما بدانند چنانچه این نهضت عظیم اسلامی صورت نمی گرفت وجود شریف آنان روز به روز از معنویت و حقیقت دور می گشت، زیرا

قبل

از نهضت اسلامی، الگو برای زنان ما بیگانگان بودند و هیچگاه وجود حضرت فاطمه علیها السلام را به عنوان الگو معرفی نمی نمودند؛ ایادی فسق و فجور به دنبال معرفی اشخاصی بودند که هیچ رائحه ای از دین و انسانیت از آنان به مشام نمی رسید. خداوند را شکر گزاریم که در پرتو انقلاب و مجاهدت های خستگی ناپذیر امام و ملت شهیدپرور آن حضرت بیش از پیش به جامعه و بانوان معرفی شده است. بدانید که او مربی و الگوی همه انسان ها است، او رمز واقعی خلقت است؛ اگرچه باید اعتراف نماییم که عقول ناقص ما از شناخت او عاجز است، لأنّ الخلق فطموا عن كنه معرفتها. إن شاء الله از موقعیتی که فراهم آمده کمال استفاده برده شود و هرچه بیشتر ابعاد وجودی حضرت زهرا علیها السلام و فرزندش خمینی عزیز و نیز وظایفی را که بانوان در شرایط کنونی نظام ما دارند، شناخته شود و نیز هرچه بیشتر مشکلات و مسائل مختلف مربوط به آنان بررسی گردد تا مسؤولان نظام بتوانند برنامه های بهتری را برای این قشر عظیم جامعه پایه ریزی و تدوین نمایند.

محمد فاضل لنکرانی

۷۸/۷/۷

ص: ۵۲

بسم الله الرحمن الرحيم

من عمل صالحاً من ذكر أو انثى وهو مؤمن فلنحيينه حياه طيبه.

درود و تحیت انبیاء و ملائکه الهی بر اشرف زنان فاطمه زهرا سلام الله علیها، شخصیتی که با عمر کوتاه خویش سرنوشت انسانیت را رقم زد و به رسالت و نبوت و امامت حیات بخشید و همه وجود و عالم کون را ثمره وجود خویش ساخت و به حق، او کوثر الهی بود.

سلام و درود بر زنان و خواهران پاکدامنی که زهراى اطهر را که الگوی همه انسان هاست، سرمشق زندگی دنیوی و اخروی خود قرار داده و همواره در پی پیاده نمودن ابعاد وجودی آن حضرت در سطح نازلی از وجود خویش اند، و سلام و درود بر شما خواهران محترمه و شرکت کنندگان در این همایش بزرگ و باشکوه علمی عفاف.

اینجانب که خود یکی از پایه گذاران و مؤسسین مرکز مهم جامعه الزهراء بوده و سال های متمادی از نزدیک در سیاست گذاری و برنامه ریزی و نیز تشکیل برخی از کلاس های اخلاقی حضور داشته ام مطالبی را مورد تذکر قرار می دهم:

۱ - انقلاب اسلامی ایران بیش از هر چیز، سهم بزرگی در ارتقاء سطح علمی بانوان و استیفای حقوق و احیای ابعاد مکتوم و خاموش آنان دارد. به برکت این نظام مقدس بانوان ما به محیطهای علمی و فرهنگی در سطح کلان اعم از حوزوی و دانشگاهی راه یافته و به تأثیرگذاری در سرنوشت جامعه اسلامی نائل گردیده اند. لذا بر شما لازم است در شرایط کنونی حداکثر استفاده را از فضای آماده شده بنمایید و خود را با تجهیز به سلاح علم و ایمان به کمالات انسانی والاتری برسانید.

۲ - امروزه برخی از افراد مغرض و یا نادان با شعار تساوی زن و مرد همان هدفی را دنبال می کنند که نه تنها به زن بهایی نداده، بلکه تمام ارزش او را در معرض نابودی قرار می دهد. خواهران محترمه بدانند که جعل یا عدم جعل منصب قضا برای زن هیچگونه تأثیری در رسیدن به کمالات والای انسانی او ندارد، تساوی یا عدم تساوی در ارث و یا مقدار دیه و نیز تفاوت یا عدم تفاوت در شهادت هیچگونه نقشی در زوایای روحی و ملکوتی وی ندارد. بر شماست که حقیقت خود را دریابید و با اشکالات واهی که از طرف برخی از جاهلان و یا مغرضان مطرح می شود، وقعی ننهید. بدانید برخی از احکام فقهی در

مورد زنان که به حسب ظاهر توهم محدودیت و یا تنقیص برای آنان را ایجاد می کند، نزد اهل نظر و بصیرت، تحفیظ و تقدیس آنان برای انجام وظایف خطیر و بزرگ تر است که قطعاً از عهده بسیاری از مردان بر نمی آید، از خود پرسید که آیا زن بودن، مانع برای رسیدن به حیات طیبه است که وعده قطعی الهی سالکان راه اوست؟ بر چیزهایی که قرآن بر آن حساسیت نشان داده، پافشاری کنید. شما می دانید که قرآن فریاد زده: هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَٰعَلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَٰعَلَمُونَ اما فرموده است که هل يستوي الرجال والنساء.

۳- در این نشست علمی سعی نمایید مسائل مختلف علمی مربوط به حجاب خصوصاً مسائل فقهی مربوط به آن را با دقت و تأمل فقیهانه مبتنی بر فقه سنتی بررسی نمایید و هرگز به آراء شاذ و نادر توجهی ننمایید. در تبیین حکم حجاب و ارزش عفاف لازم است از بیان ها و شیوه های متنوع استفاده نمایید و اثبات نمایید که حجاب نه تنها انسان را از منجلا ب فساد و فحشا حفظ می کند، بلکه فکر او را جهت دهی کرده و متوجه تحصیل معارف عالیه اعم از حوزوی و غیر آن می نماید و در پرتو آن استعدادها و قابلیت های فکری و علمی و روحی زن شکوفا می شود.

در خاتمه ضمن تشکر و قدردانی از برگزار کنندگان این نشست باید عرض کنم در صورتی می توانیم یک جامعه کاملاً اسلامی داشته باشیم که قبل از هر چیزی زنان آن جامعه بتوانند خود را مهذب و متخلق به اخلاق الهی نمایند. امیدوارم خداوند متعال همه زنان و همه

مردان را در رسیدن به سعادت کامله موفق و مؤید بدارد و جامعه اسلامی ما را از هرگونه توطئه مصون و محفوظ بدارد.

محمد فاضل لنکرانی

۷۹/۶/۲۰

ص: ۵۶

بسمه تعالی

در این دیدار ابتدا گزارشی از فعالیت های هیأت های مذهبی خدمت آیه الله العظمی فاضل لنکرانی دامت برکاته ارائه و تقدیم شد؛ سپس از محضر مبارک ایشان تقاضای ارشاد و راهنمایی های لازم گردید.

معظم له ضمن خوشامد گویی به حاضران، طی سخنانی فرمودند:

نسبت به مراسم ایام فاطمیه باید توجه و اهتمام بیشتری داشته باشید، زیرا دشمنان و کج اندیشان به انحاء مختلف در صدد تضعیف آن هستند. هرچند در قبال این موضوع مسؤولان فرهنگی جامعه باید توجه و دقت کنند، ولی همواره نقش مردم و اهتمام آحاد ملت، مهم تر از نقش مسؤولان بوده و تأثیر بیشتری گذاشته و ثمره بهتری خواهد داشت. همانگونه که این نقش و تأثیر را در مراحل مختلف انقلاب به وضوح دیده ایم؛ تعظیم شعائر دینی از وظایف مردم و هیأت های مذهبی است و شما نباید خود را از این وظیفه مهم کنار

ص: ۵۷

کشیده و آن را فقط از وظایف مسئولان فرهنگی بدانید.

از این رو، بر شما لازم است همانگونه که محرم و صفر را با شوق و شور زائد الوصفی زنده نگاه داشته اید - به ویژه امسال که مصادف با ایام نوروز بود، دیدیم شما شیفتگان حضرت سیدالشهداء و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام همانگونه که انتظار می رفت، با گرمی و حرارت تمام، مراسم سوگواری سالار شهیدان را برگزار نمودید - شایسته است که مراسم سوگواری صدیقه کبری حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها را نیز با همان شور و شکوه و حرارت برگزار کنید.

شکوه و حرارت این مراسم مشت محکمی است بر دهان یاهو سرایان و کسانی که سعی در القاء شبهه بین مردم ما را دارند؛ و فکر نکنید که این مطالب ضدّ وحدت است. وحدتی که مدّ نظر مرحوم حضرت امام است، کنار گذاشتن عقاید و آرمان های استوار تشیع و دست کشیدن از آنها نیست. حفظ وحدت آن نیست که کیان تشیع به فراموشی سپرده شود. اگر خدای ناکرده مبتلا به انحراف فکری شده و تحت عنوان حفظ وحدت از عقیده و آرمان و ولایت معصومین علیهم السلام و سیره آن بزرگواران دست بکشیم، تشیع را به مسلخ کشانده و از بین برده ایم.

سکوت و بی تفاوتی در این مورد و کم توجهی به ایام فاطمیه سبب جدایی از تشیع و آرمان های مقدس آن است.

من خویش را در مقابل خدای سبحان مسؤول می بینم؛ از این رو، مطالب فوق را به عنوان اتمام حجت با شما در میان گذاشتم.

محمد فاضل لنکرانی

۸۱/۵/۱۸

ص: ۵۸

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله والصلوة على رسول الله واهل بيته ولعنه الله على أعدائهم أجمعين.

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: «فاطمه بضعة مني من سرها فقد سرني ومن سائها فقد سائني».

سلام و درود خداوند متعال بر انبیای عظام و اولیا و اصفیای گرام، رحمت خداوند بر کسانی که عهده دار تبیین دین مبین و دستورات الهی، و دفاع از آن گردیدند؛ سلام و صلوات خدا بر یگانه بانویی که در عرش الهی محبوب ملائکه ی مقرب و هم کلام با برترین آنان و حامل علم خدا یعنی جبرئیل امین بود؛ درود بی کران خداوند بر فاطمه سلام الله علیها که بهجت قلب و نور چشم رسول خدا صلی الله علیه و آله و عزیزترین انسان ها در پیشگاه او بود؛ وجودی که نور پیامبر صلی الله علیه و آله سراسر او را

ص: ۵۹

احاطه نموده و از این جهت شبیه ترین مردم در رفتار و کردار به رسول خدا بود. شگفتا، او چه موجودی است که رسول خدا به هنگام ورودش به او خیر مقدم می گوید و دست او را می بوسد و در مکان خویش جای می دهد؟

او چه حقیقتی است که به هنگام قیامت و صحنه محشر جبرئیل از طرف راستش و میکائیل در جانب چپش، و امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام در پیشاپیش او، و دو آقای جوانان اهل بهشت، حضرت امام حسن و حضرت امام حسین علیهما السلام در پس او حرکت می کنند و آن چنان باجلالت وارد بهشت می شود و خداوند به او می فرماید از من بخواه تا عطا نمایم و هرچه خواهی اجابت نمایم؛ و او در جواب خداوند عرض می کند: «أنت المُنَى وفوق المُنَى»؛ تو که برتر از هر آرزویی، آرزوی منی؛ و از خداوند تقاضا می کند که محبّین مرا به آتش دوزخ مسوزان؛ و خداوند می فرماید: قبل از خلقت آسمان ها و زمین با خود عهد نموده ام که محبّین تو را به آتش دوزخ نسوزانم.

مقصود از نقل این مطلب آن است که، شخصیتی که اینچنین مورد احترام خدا و رسول خدا و انبیای الهی است و کلام و وجود و حرکات او در ملک و ملکوت و در دنیا و آخرت تأثیر گذار است، آیا بر ما نیست که هرچه بیشتر خود را به این حقیقت نورانی نزدیک نماییم؟! و آیا بر جامعه ما به خصوص خواهران محترمه ما، سزاوار است که از این خیر کثیر و کوثر الهی که برای همه عالم و آدم است دور باشند؟!

باید در چنین محافلی ابعاد وجودی آن حضرت که بسیار ناشناخته است، در حدّ توان به دیگران شناسانده شود تا شاید قطره ای از بحر معرفتش به ذائقه ها برسد.

اینجانب از همه کسانی که در شکوفا نمودن طریق ولایت اهل بیت علیهم السلام و ایجاد ارتباط بین مردم خصوصاً جوانان و خاندان عصمت و طهارت و به خصوص فاطمه زهرا سلام الله علیهم اجمعین تلاش می نمایند تشکر می نمایم.

محمد فاضل لنکرانی

۸۱/۷/۲۲

ص: ۶۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا ونبينا ابي القاسم المصطفى محمد وعلى آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

سلام و درود خداوند بر انبيای عظام و پیامبران الهی که واسطه حقیقی بین ملک و ملکوت و انسان و خداوند هستند و بالاترین تحیات و افضل صلوات بر خاتم النبیین پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که اشرف خلق و سید همه رسولان الهی است. و درود خدا و ملائکه و انبیاء بر آل پیامبر و اهل بیت طاهرين او صلوات الله عليهم اجمعين. و صلاه و سلام خدا و پیامبر بر دخت گرامی آن حضرت، فاطمه زهرا علیها السلام؛ آن بانو که واجد همه کمالات ظاهر و باطن بود، او نه تنها دخت پیامبر است، بلکه صاحب همه عناوینی است که می تواند حاکی از هر یک از

کمالات بشری باشد. فاطمه سلام الله عليها اشرف زنان عالم و الگوی تام و جامع و کامل برای همه انسان ها اعم از زن و مرد است.

شخصیتی که پیامبر هر روز بر او و فرزندانش درود می فرستاد و از او بوی بهشت را استشمام می نمود. انسانی که به تصریح رسول خدا سیده نساء اهل جنت و پاره تن آن حضرت بود. بانویی که عنایات حق تعالی از بدو تولد بر او مشهود و ویژگی های معنوی و نورانی او بر همگان نمایان بود.

می توان گفت همان گونه که علی بن ابی طالب علیه السلام باب شهر علم پیامبر است، فاطمه نیز راه روشن و واضحی است که برای رسیدن به برخی از کمالات و درجات پیامبر قرار داده شده است. کسی که رضایت و غضب او محور رضایت و غضب پیامبر و در نتیجه، موجب رضایت و غضب حق تعالی است، به قطع می تواند باب معرفت خدا و نبی باشد.

به شما آقایان و فضایی که در این مجلس گردهم آمده اید تا با فاطمه عليها السلام بیشتر و بهتر آشنا شوید، تبریک عرض می کنم. شناخت فاطمه عليها السلام به انسان معرفت توحیدی می دهد و بر درجات معرفت توحیدی انسان می افزاید. فاطمه در درجات بالایی از معرفت توحید حق تعالی بود، به حدی که عبادت او موجب مباهات الهی بر فرشتگان است. معرفت فاطمه انسان را به وادی امن توحید ربوبی در همه ابعاد آن رهنمون می سازد؛ آشنایی با فاطمه و معرفت او معرفت پیامبر است. درک وجود او کلیدی است برای گشوده شدن بسیاری از

حقایق و اسرار عالم هستی. همه باید در این مسیر قرار گیریم و اولین قدم در پرداخت مزد رسالت پیامبر صلی الله علیه و آله همین است که اهل بیت او را بیشتر بشناسیم و قلوب خود را منور به نور معارف آنان و مطهر به ولایت آنان سازیم تا به برکت معرفت آنان موفق به شناخت دین شده و در این وادی امن، از ضلالت محفوظ بمانیم.

در خاتمه از همه شرکت کنندگان و مسئولین محترمی که در تشکیل این محفل نورانی و عظیم اهتمام وافر نموده اند تشکر می کنم.

محمد فاضل لنکرانی

۸۲/۷/۲۲

ص: ۶۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَالْإِثْمَةُ الْمَعْصُومِينَ سَيِّمًا بَقِيَهُ اللَّهُ فِي الْأَرْضِينَ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ.

از اینکه برادران و خواهران محترمه اینجا تشریف آورده اند و ما را موظف کرده اند که چند جمله ای عرض کنیم، صمیمانه تشکر می نمایم. از اشاراتی که برادر عزیزمان داشتند استفاده کردیم که برادران و خواهران در کنگره فاطمه شناسی مشغول کار هستند و یا در آینده شروع به کار می کنند؛ با توجه به اطلاع دقیقی که من دارم؛ از شواهد و قرائنی که در دسترس است و بالاخره از مسائل مملکت به گوش ما می رسد و مخصوصاً مسائلی که از سیستان و بلوچستان شنیده می شود، کار شما بسیار پُر قیمت است. برخی نادانان، هجوم به شیعه را

ص: ۶۷

از حضرت زهرا علیها السلام شروع کرده اند؛ مقاله مفصّلی درباره آن حضرت نوشته بودند و زندگی او را به عنوان افسانه معرفی نموده اند؛ پیداست که اینها می خواهند از حضرت زهرا علیها السلام شروع کنند و مطلب به اینجا تمام نمی شود و کم کم سراغ ائمه یکی پس از دیگری می روند؛ ولی از حضرت زهرا علیها السلام چون مادر ائمه است، شروع کرده اند. شما هم در این رابطه هر چه در انتشار فضائل حضرت زهرا علیها السلام سعی و دقت کنید و بازگو نمایید و در کنفرانس به صورت مقاله مطرح کنید، کار بسزا و ذی قیمتی انجام داده اید و مأجور هستید.

روی هم رفته، حضرت زهرا علیها السلام اولین شهیده در راه ولایت امیرالمومنین علیه السلام است. شما هر چه سعی و تلاش کنید در رابطه با اظهار مظلومیت و شخصیت و فضائل ایشان بسیار به جاست و جلوی انحرافات که می خواهد به وجود بیاورند، گرفته می شود. اینها می خواهند بزرگان ما را که حضرت زهرا علیها السلام در رأس آنهاست از ما بگیرند؛ و ملاحظه کردید که من دو سال است که در روز شهادت حضرت زهرا علیها السلام با دیدن رؤسای هیأت ها و حمایت از آنان، دسته جاتی به راه انداختیم و مجالسی ترتیب داده شد. چون حس کردیم که اینها می خواهند در قدم اول حضرت زهرا علیها السلام را از ما بگیرند. یعنی کسی را از ما بگیرند که مدال افتخار همه امامان ماست؛ ما هر امامی را که زیارت کنیم می گوئیم السلام علیک یابن فاطمه الزهرا علیها السلام یعنی اول به حضرت زهرا سلام می گوئیم و این افتخار است برای همه ائمه که اینها فرزندان حضرت زهرا هستند و این افتخار

است در اسلام و بی جهت نیست.

حضرت زهرا علیها السلام صرفاً یک مادر معمولی نیست، حضرت زهرا مادر همه ائمه است، مادر مخصوصی است، مادر مقدسه ای است، مادر محدثه ای است. به فرموده حضرت امام قدس سره یعنی جبرئیل بر او نازل می شد و بعضی از مسائل را در اختیارش قرار می داد. یک چنین کسی را اینها می خواهند از ما بگیرند.

شما باید سعی و تلاش کنید هر چه می توانید در جنبه های اثباتی تلاش کنید و کتاب های مختلف، مقالات مختلف، اشعار گوناگون در فضائل آن حضرت تهیه کنید و در اختیار جامعه بگذارید. به حضرت زهرا علیها السلام، امام حسین علیه السلام، حضرت سجاد علیه السلام و بلکه همه ائمه ما افتخار می کردند؛ لذا این کار شما، کار بسیار خوبی است و توجه داشته باشید که این کار از برکات انقلاب، است. انقلاب شما را در طول تاریخ وادار به این کار کرد. این که شما الآن آزادانه به فکر تهیه مقدمات هستید، ملاقات هایی دارید، با شخصیت ها صحبت می کنید، از اینها دعوت می کنید در کنفرانس ها شرکت کنید، اینها از برکات انقلاب است. این انقلاب در عین اینکه برای همه ما چه مرد و چه زن نعمت بزرگی بود که خداوند به آنها به جهت لیاقتی که ملت ما داشته اند عنایت کرده است و همه در آن ذینفع هستند، ولی به خواهران بیشتر توجه شده است. از خصوصیات زمان طاغوت این بود که در قالب آزادی یک بی بند و باری درباره زن ها بوجود آورده بودند که گاهی شخص خجالت می کشید بشنود یا اینکه ببیند. این انقلاب، شما را به

مقام شامخ انسانیت رسانید و از بُعد حیوانیت، که به سوی آن می رفت، به بُعد انسانیت برگرداند.

شما بانوان در کارهای مختلف سیاسی، هیئت، جلسه تبلیغ و مسأله گفتن و درس خواندن می توانید شرکت کنید. در جامعه الزهراء متجاوز از هزاران خواهر ایرانی و غیر ایرانی حتی اروپایی به صورت شبانه روزی درس می خوانند و با برنامه های خاص رشد می کنند.

بالاخره، انقلاب، شما خواهان را به اینجا رساند، و الا طاغوت در برنامه ای که داشت و موفق نشد، می خواست شما را از مقام شامخی که می توانستید داشته باشید به اسم آزادی پائین بیاورد.

لذا، شما در رابطه با انقلاب، باید بیشتر سپاسگذار باشید.

همان گونه که همه ما باید قدردان باشیم و از خداوند بخواهیم که این انقلاب را که به ما عنایت کرد، آن را به دست امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برسانیم، ان شاء الله.

امیدوارم خداوند مسئولینی که به این نظام خدمت می کنند، همه را تأیید کند. شهدا و همه آنهایی را که در این انقلاب شهید شدند با سالار شهیدان محشور گرداند. خانواده های شهدا را صبر و اجر، جانبازان را لباس عافیت و مسئولین دلسوز و علاقمند را تأیید فرماید و شما را در این راه که پیش گرفته اید موفق و مؤید بدارد، ان شاء الله.

محمد فاضل لنکرانی

مهرماه ۸۳

ص: ۷۰

۷- در جمع اعضای کنگره میراث علمی و معنوی حضرت زهرا علیها السلام (۸۴/۴/۲۲)

در جمع اعضای کنگره میراث علمی و معنوی حضرت زهرا علیها السلام به ریاست آیه الله آقای سیدان (دام عزه) (۸۴/۴/۲۲)

بسم الله الرحمن الرحيم

لازم است در زمان ما نسبت به شیعه و معرفی این مکتب توجه بیشتری مبذول گردد. باید امروزه ابعاد بسیار وسیع و گسترده این مکتب عزیز را به مردم دنیا بشناسانیم. ما معتقدیم در پرتو مکتب شیعه و شناسایی الگوهای این مکتب به خصوص امیرالمؤمنین علی علیه السلام و فاطمه زهرا علیها السلام می توانیم حقیقت اسلام و هدف بزرگ پیامبر صلی الله علیه و آله را محقق سازیم.

امروزه دشمنان اسلام و گروه های مخالف اسلام، وهابیت، یهود، صهیونیزم و آمریکایی ها، همه و همه اجماع و اتفاق بر ضدیت شیعه نموده اند. ما باید مراقب توطئه ها و نقشه های آنان باشیم. در این شرایط آنچه که برای ما مقدور است تأسیس مجالس و محافل و کنگره هایی برای معرفی حضرت زهرا علیها السلام و امثال آن است.

شما ملاحظه فرموده اید که از چندین سال پیش برای تخریب و

تضعیف مکتب اهل بیت علیهم السلام دشمنان داخلی و خارجی اقداماتی را انجام دادند و بحمدالله مردم عزیز ما که به حق، پیرو ولایت و مدافع اهل بیت علیهم السلام هستند با برگزاری دستجات و عزاداری های مفصل پاسخ مناسبی داده اند و من از همه آنان تشکر می کنم، و بدانند خدمت به اهل بیت و تعظیم آنان خدمت بزرگی به پیامبر صلی الله علیه و آله است.

این خطبه ای که حضرت زهرا علیها السلام دارند واقعاً در حد کرامت و اعجاز است؛ کسی که بزرگ ترین مصیبت یعنی وفات پیامبر و نیز ستم های زیادی بر او وارد شده است، صدور چنین کلماتی از او واقعاً کرامت حق تعالی است. اهل فکر و مردم، باید در این خطبه که معارف و حقایق بسیار زیادی در آن نهفته است، تأمل نمایند.

شما ملاحظه می فرمایید که فاطمه زهرا علیها السلام در برابر چه شورایی و چه افرادی ایستاد که با قوی ترین حيله ها و تزویرها توانستند هدف خودشان را با ظاهرسازی مناسبی پیاده نمایند.

به نظر ما، شیعه در این زمان از هر زمان دیگری بیشتر نیاز به حمایت دارد؛ اگر بخواهیم هویت ما و حقیقت ما که همان اسلام راستین و تشیع است، حفظ شود؛ باید فعالیت نمود و علمای بزرگ ما، خطباء و روحانیون، فضلاء و اهل قلم هر کدام باید به سهم خویش در این رابطه فعالیت نمایند. باید این را مهم ترین وظیفه شرعی در زمان خودمان قرار دهیم.

در خاتمه از زحمات مسئولین این کنگره به خصوص حضرت آقای سیدان تشکر نموده، و برای همه آرزوی توفیق کرده و از اینکه این کنگره در جوار مرقد حضرت رضا علیه السلام که رمز تشیع و سبیل تشیع است، برگزار می شود، اظهار خوشوقتی می نمایم.

- ١ - إثبات الهداه، للشيخ محمّد بن الحسن بن علي بن محمّد بن الحسين، المعروف بالحَرّ العاملي (١٠٣٣-١١٠٤) المطبعه العلميه، قم، ١٤٠٤ هـ.
- ٢ - الاحتجاج، لأبي منصور أحمد بن عليّ بن أبي طالب الطبرسي (من أعلام القرن السادس) دار الأسوه، قم، الطبعة الثالثة، ١٤٢٢ هـ.
- ٣ - إحقاق الحقّ وإزهاق الباطل، للسيد الشهيد ضياء الدين القاضي نور الله بن شريف الدين بن ضياء الدين نور الله بن محمّد شاه الحسيني المرعشي التستري (٩٥٦-١٠١٩) منشورات مكتبه آيه الله المرعشي النجفي، قم.
- ٤ - الاختصاص، لأبي عبدالله محمّد بن محمّد بن النعمان العُكبري البغدادي، المعروف بالشيخ المفيد (٣٣٦-٤١٢) دار المفيد، بيروت، الطبعة الثانية، ١٤١٤ هـ.
- ٥ - اختيار معرفة الرجال، المعروف بـ «رجال الكشي» لشيخ الطائفة أبي جعفر محمّد بن الحسن بن عليّ الطوسي (٣٨٥-٤٦٠) جامعه مشهد، ١٣٤٨ ش.
- ٦ - الإرشاد في معرفة حجج الله على العباد، لأبي عبدالله محمّد بن محمّد بن النعمان العُكبري البغدادي، المعروف بالشيخ المفيد (٣٣٦-٤١٢)

مؤسسه آل البيت عليهم السلام، بيروت، الطبعة الثانية، ١٤١٤ هـ.

٧ - إرشاد القلوب، المُنجى من عمل به من أليم العقاب، لأبى محمّد الحسن بن أبى الحسن علىّ بن محمّد الديلمى (من أعلام القرن الثامن) دار الأسوه للطباعة والنشر، قم، الطبعة الثانية، ١٤٢٤ هـ.

٨ - الاستيعاب فى معرفه الأصحاب، لأبى عمر يوسف بن عبدالله ابن محمّد بن عبد البرّ بن عاصم النمري (٣٦٨-٤٦٣) دار الأعلام، الأردن - عمّان، الطبعة الأولى، ١٤٢٣ هـ.

٩ - اسد الغابه فى معرفه الصحابه، لعزّ الدّين أبى الحسن علىّ بن أبى الكرم محمّد بن محمّد بن عبد الكريم الشيبانى، المعروف بابن الأثير الجزرى (٥٥٥-٦٣٠) دار الفكر، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٩ هـ.

١٠ - أعلام انساء فى عالمى العرب والإسلام، لعمر رضا كخّاله، (١٣٢٣-١٤٠٨) مؤسسه الرساله، الطبعة الخامسة ١٤٠٤-١٩٨٤ م.

١١ - إقبال الأعمال، للسّيد رضىّ الدّين علىّ بن موسى بن جعفر بن طاووس (٥٨٩-٦٦٤)، نشر مكتبه الإعلام الإسلامى، قم، الطبعة الثانية، ١٤١٩ هـ.

١٢ - الأمالى، لشيخ الطائفه أبى جعفر محمّد بن الحسن بن علىّ بن الحسن الطوسى (٣٨٥-٤٦٠) مؤسسه البعثه، قم، الطبعة الأولى، ١٤١٤ هـ.

١٣ - الأمالى، لأبى جعفر محمّد بن علىّ بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) مؤسسه البعثه، قم، الطبعة الأولى، ١٤١٤ هـ.

١٤ - الأمالى، لأبى عبدالله محمّد بن محمّد بن النعمان العكبرى

البغدادي، الملقب بالشيخ المفيد (٣٣٨-٤١٣) منشورات جماعه المدرّسين، قم المقدّسه، بالأفست عن المطبعه الإسلاميه، طهران، ١٤٠٣هـ.

١٥ - أنوار التنزيل وأسرار التأويل، المعروف ب «تفسير البيضاوي» لناصر الدّين أبي سعيد عبداللّه بن عمر بن محمّد بن عليّ البيضاوي الشافعي (م ٤٨٥) شركه مكتبه ومطبعه مصطفى البابي الحلبي وأولاده، مصر، الطبعه الثانيه، ١٣٨٨هـ.

١٦ - بحار الأنوار الجامعه لدرر أخبار الأئمّه الأطهار عليهم السلام، للعلّامه المولى محمّد باقر بن محمّد تقى المجلسي (١٠٣٧-١١١٠، ١١١١) دار الكتب الإسلاميه، طهران.

١٧ - البدايه والنهائيه، لأبي الفداء إسماعيل بن عمر بن كثير بن ضوء ابن كثير بن زرع، المعروف بابن كثير (٧٠٠-٧٧٤) دار الحديث، القاهره، الطبعه الأولى، ١٤١٣هـ.

١٨ - البرهان في تفسير القرآن، للسيد هاشم بن سليمان بن إسماعيل ابن عبد الجواد بن عليّ بن سليمان بن السيد ناصر الحسيني البجراني التوبلي الكتكتاني (م ١١٠٧) مؤسسه البعثه، قم، الطبعه الأولى، ١٤١٥هـ.

١٩ - بشاره المصطفى صلى الله عليه و آله لشيعة المرتضى عليه السلام، لأبي جعفر عماد الدّين محمّد بن أبي القاسم عليّ بن محمّد بن عليّ بن رستم بن يزدبان الطبري الآملي الكجّي (كان حيّاً ٥٥٣) مؤسسه النشر الإسلامى، قم، الطبعه الثالثه، ١٤٢٥هـ.

٢٠ - بلاغات النساء، لأبي الفضل أحمد بن طاهر طيفور (٢٠٤-٢٨٠) مكتبه الحيدريّه، ١٣٧٨ ش.

٢١ - بيت الأحران في ذكر أحوالات سيده نساء العالمين فاطمه

- الزهراء عليها السلام، للشيخ عباس بن محمد رضا بن أبي القاسم القمي (١٢٩٤-١٣٥٩) دار الحكمة، قم، الطبعة الأولى، ١٤١٢ هـ.
- ٢٢ - تاريخ الأمم والملوك (تاريخ الطبري) لأبي جعفر محمد بن جرير الطبري (٢٢٤-٣١٠)، بيروت بالأفست عن الطبعة بالقاهرة، ١٣٨٧ هـ.
- ٢٣ - تاريخ بغداد (تاريخ مدينة السلام)، لأبي بكر أحمد بن علي بن ثابت، المشهور بالخطيب البغدادي (٣٩٢-٤٦٣) دار الغرب الإسلامي، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤٢٢ هـ.
- ٢٤ - تاريخ يعقوبى، لأحمد بن أبي يعقوب بن جعفر بن وهب بن واضح الكاتب، المعروف باليعقوبى، دار صادر، بيروت.
- ٢٥ - تأويل الآيات الظاهرة فى فضائل العتره الطاهره، للسيد شرف الدين عليّ الحسيني الأسترابادى النجفى (من مفاخر أعلام القرن العاشر) مؤسسه النشر الإسلامى، قم، الطبعة الأولى، ١٤٠٩ هـ.
- ٢٦ - التبيان فى تفسير القرآن، لشيخ الطائفة أبي جعفر محمد بن الحسن بن علي بن الحسن الطوسى (٣٨٥-٤٦٠) مؤسسه الأعلمى للمطبوعات، بيروت، بالأفست عن مكتبة الأمين فى النجف الأشرف.
- ٢٧ - تفسير جوامع الجامع، لأبي علي الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسى (٤٦٩-٥٤٨) مؤسسه انتشارات جامعه تهران، الطبعة الثالثة، ١٣٧٧ ش.
- ٢٨ - تفسير العياشى، لأبي النصر محمد بن مسعود بن محمد بن عياش السلمى السمرقندى، المعروف بالعياشى (من أعلام القرن الثالث الهجرى) المكتبة العلميه الإسلاميه، طهران، الطبعة الأولى، ١٣٨٠-١٣٨١ هـ.
- ٢٩ - تفسير غرائب القرآن ورغائب الفرقان، لنظام الدين الحسن بن محمد بن حسين القمى النيسابورى (كان حياً ٨٢٨) دار الكتب العلميه، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٦ هـ.
- ٣٠ - تفسير فرات، لأبي القاسم فرات بن إبراهيم الكوفى. (من أعلام الغيبة الصغرى) مؤسسه الطباعة والنشر لوزاره الثقافه والإرشاد الإسلامى، طهران، الطبعة الأولى، ١٤١٠ هـ.
- ٣١ - تفسير القمى، لأبي الحسن علي بن إبراهيم بن هاشم القمى (من أعلام قرنى ٣ و ٤) مطبعة النجف، النجف، الطبعة الثانية، ١٣٨٧ هـ.
- ٣٢ - التفسير الكبير، لأبي عبدالله محمد بن عمر بن الحسن بن الحسين بن علي التيمى البكرى الطبرستانى، المعروف بالفخر الرازى (٥٤٣-٦٠٦) دار إحياء التراث العربى، بيروت، الطبعة الثالثة، ١٤٢٠ هـ.
- ٣٣ - تفسير كنز الدقائق و بحر الرغائب، لميرزا محمد المشهدى ابن محمد رضا بن إسماعيل بن جمال الدين القمى (م حدود ١١٢٥) مؤسسه النشر الإسلامى، قم، الطبعة الأولى، ١٤٠٧-١٤١٣ هـ.

٣٤ - تلخيص الشافى، لشيخ الطائفه أبى جعفر محمّد بن الحسن بن علىّ الطوسى (٣٨٥-٤٦٠) مؤسسه انتشارات المحيّن، الطبعة الأولى، ١٣٨٢ ش.

٣٥ - تهذيب الكمال فى أسماء الرجال، لجمال الدّين أبى الحجّاج يوسف بن عبد الرحمن بن يوسف بن عبد الملك بن يوسف بن على ابن أبى الزهر القضاعى، المعروف بالمزّى (٦٥٤-٧٤٢)، دار الفكر، بيروت، ١٤١٤ هـ.

٣٦ - التوحيد، لأبى جعفر محمّد بن علىّ بن الحسين بن موسى بن بابويه القمّى، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) منشورات جماعه المدرّسين، قم.

٣٧ - جامع الأحاديث، لجلال الدّين عبد الرحمن بن أبى بكر بن محمّد بن سابق الدّين الخضيرى الأسيوطى، المعروف بالسيوطى (٨٤٩-٩١١) دار الفكر، بيروت، ١٤١٤ هـ.

٣٨ - جامع البيان عن تأويل آى القرآن (تفسير الطبرى) لأبى جعفر محمّد بن جرير الطبرى (٢٢٤-٣١٠) دار ابن حزم، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤٢٣ هـ.

٣٩ - الجامع الكبير، لأبى عيسى محمّد بن عيسى بن سوره بن موسى ابن الضحّاك السلمى (٢٠٩-٢٧٩) دار الغرب الإسلامى، بيروت، الطبعة الثانية، ١٩٩٨ هـ.

٤٠ - الجامع لأحكام القرآن، لأبى عبدالله محمّد بن أحمد بن أبى بكر بن فرح الأنصارى الخزرى الأندلسى القرطبى (م ٦٧١) دار إحياء التراث العربى، بيروت، ١٤٠٥ هـ.

٤١ - الجواهر النقى، المطبوع ضمن السنن الكبرى للبيهقى (ط ه) لعلاء الدّين بن على بن عثمان الماردينى، الشهير بابن التركمانى (م ٧٤٥) مطبعة مجلس دائره المعارف النظاميّة، حيدر آباد الدكن، الطبعة الأولى، ١٣٤٤ هـ.

٤٢ - حليه الأولياء، لأبى نعيم أحمد بن عبدالله بن أحمد بن إسحاق ابن موسى بن مهران الأصبهانى (٣٣٦-٤٣٠) دار الكتب العلميّة، بيروت.

٤٣ - الخصال، لأبى جعفر محمّد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمّى، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) مؤسسه النشر الإسلامى، قم، الطبعة الخامسة، ١٤١٦ هـ.

٤٤ - الدرّ المنثور فى التفسير بالمأثور، لجلال الدّين عبد الرحمن ابن أبى بكر بن محمّد بن أبى بكر بن عثمان بن محمّد بن خضر بن أيّوب بن محمّد

همام الدّين الحضيرى، المعروف بالسيوطى (٨٤٩-٩١١) دار إحياء التراث العربى، بيروت، الطبعة الأولى ١٤٢١ هـ.

٤٥ - دلائل الإمامه، لأبى جعفر محمّد بن جرير بن رستم الطبرى (من أعلام القرن الخامس) مؤسّسه البعثه، قم، الطبعة الأولى، ١٤١٣ هـ.

٤٦ - دلائل النبوه ومعرفة أحوال صاحب الشريعة، لأبى بكر أحمد ابن الحسين بن على بن موسى البيهقى الخسروجردى (٣٨٤-٤٥٨) دار الكتب العلميه، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤٠٥ هـ.

٤٧ - ذخائر العقبى فى مناقب ذوى القربى، للعلّامة الحافظ محبّ الدّين أبى العباس أحمد بن عبد الله بن أبى بكر بن محمّد الطبرى (٦١٥-٧٩٤)، مكتبه القدسي، القاهرة، ١٣٥٦ هـ.

٤٨ - روح المعانى فى تفسير القرآن العظيم والسبع المثانى، لشهاب الدّين أبى الفضائل محمّد بن عبد الله الحسينى الألوسى (١٢١٧-١٢٧٠) دار إحياء التراث العربى، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤٢٠ هـ.

٤٩ - روضه الواعظين، لأبى على محمّد بن الحسن بن على بن أحمد بن على الفتّال النيسابورى الفارسى (م ٥٠٨) المطبعة أمير - قم، الطبعة الأولى، ١٣٦٨ ش.

٥٠ - روض الجنان وروح الجنان فى تفسير القرآن، المشهور ب «تفسير الشيخ أبو الفتوح الرازى»، لجمال الدّين أبى الفتوح الحسين بن على بن محمّد بن أحمد بن الحسين بن أحمد الخزاعى الرازى النيسابورى (م حدود ٥٥٤) بنىاد پژوهشهاى اسلامى آستان قدس رضوى (مؤسّسه الدراسات الإسلاميه التابعه للروضه الرضويه) مشهد، ١٣٧١ ش.

٥١ - سنن أبى داود، لسليمان بن الأشعث بن عمرو بن عامر السجستانى (٢٠٢-٢٧٥) دار ابن حزم، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٨ هـ.

٥٢ - سنن الترمذى (الجامع الصحيح) لأبى عيسى محمّد بن عيسى ابن سوره بن موسى بن الضحاك السلمى (٢٠٩-٢٧٩) دار إحياء التراث العربى، بيروت، ١٤١٥ هـ.

٥٣ - السنن الكبرى، لأبى بكر أحمد بن الحسين بن على بن موسى البيهقى الخسروجردى (٣٨٤-٤٥٨) دار الفكر، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٩ هـ.

٥٤ - سير أعلام النبلاء، لأبى عبد الله شمس الدّين محمّد بن أحمد ابن عثمان بن قايماز التركمانى الفارقى، المشتتهر بالذهبى (٦٧٣-٧٤٨)، دار الفكر، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٧ هـ.

٥٥ - الشافى فى الإمامه، للشريف المرتضى على بن الحسين بن موسى بن محمّد بن موسى بن إبراهيم بن موسى الكاظم بن جعفر الصادق عليهم السلام (٣٥٥ - ٤٣٦ هـ) مؤسّسه الصادق، طهران، الطبعة الثانيه، ١٤١٠ هـ.

٥٦ - شرح الأخبار في فضائل الأئمة الأطهار عليهم السلام، للقاضي النعمان ابن محمد التميمي المغربي (م ٣٦٣)، مؤسسه النشر الإسلامي، الطبعة الأولى، ١٤٠٩ هـ.

٥٧ - شرح المقاصد، لمسعود بن عمر بن عبد الله، الشهير بسعد الدين التفتازاني (٧١٢-٧٩٣) مطبوعه أمير، قم، الطبعة الأولى ١٣٧٠-١٣٧١ ش.

٥٨ - شرح نهج البلاغه، لعبد الحميد بن هبه الله بن محمد بن محمد ابن الحسين المدائني، المعروف بابن أبي الحديد (٥٨٦-٦٥٥) مؤسسه إسماعيليان، قم.

ص: ٧٧

٥٩ - شواهد التنزيل لقواعد التفضيل فى الآيات النازله فى أهل البيت صلوات الله وسلامه عليهم، لأبى القاسم عبيد الله بن عبدالله بن أحمد بن محمد بن حسان، المعروف بالحاكم الحسكاني (من أعلام القرن الخامس الهجرى) مؤسس الطبع والنشر التابعه لوزاره الثقافه والإرشاد الإسلامى، الطبعه الأولى، ١٤١١ هـ.

٦٠ - صحيح البخارى، لأبى عبدالله محمد بن إسماعيل بن إبراهيم ابن المغيره بن بردزبه البخارى الجعفى (١٩٤-٢٥٦) دار الفكر للطباعه والنشر، ١٤١٩ هـ.

٦١ - صحيح مسلم، لأبى الحسين مسلم بن الحجاج بن مسلم القشيرى النيسابورى (٢٠٦-٢٦١) دار ابن حزم، بيروت، الطبعه الأولى، ١٤١٦ هـ.

٦٢ - علل الشرائع، لأبى جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) المكتبه الحيدريه ومطبعتها، النجف الأشرف، ١٣٨٥ هـ.

٦٣ - عمده عيون صحاح الأخبار فى مناقب إمام الأبرار، لأبى الحسين يحيى بن الحسن بن الحسين بن على بن محمد بن البطريق الأسدى الحلّى، المعروف بابن البطريق (٥٣٣-٦٠٠) مؤسس النشر الإسلامى، قم المشرفه، ١٤٠٧ هـ.

٦٤ - عوالم العلوم والمعارف والأحوال من الآيات والأخبار والأقوال، للشيخ عبدالله بن نور الله البحرانى الاصفهانى (من أعلام تلامذه المجلسى) مؤسس الإمام المهدي عليه السلام، قم المقدسه، الطبعه الأولى، ١٤٠٥-١٤١٦ هـ.

٦٥ - عيون أخبار الرضا عليه السلام، لأبى جعفر محمد بن على بن الحسين ابن موسى بن بابويه القمى، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) دار العلم، قم، ١٣٧٧ هـ.

٦٦ - الغدير فى الكتاب والسنة والأدب، للشيخ عبد الحسين أحمد الأمينى النجفى (١٣٢٠-١٣٩٠)، مركز الغدير للدراسات الإسلاميه، قم، الطبعه الأولى، ١٤١٦ هـ.

٦٧ - فتح القدير الجامع بين فنى الروايه والدرايه من علم التفسير، لمحمد بن على بن محمد بن عبدالله بن الحسن بن محمد بن صلاح بن على بن عبدالله الشوكانى (١١٧٣-١٢٥٠) دار الفكر، بيروت، الطبعه الثالثه، ١٣٩٣ هـ.

٦٨ - فرائد السمطين فى فضائل المرتضى والبتول والسبطين والأئمه من ذريتهم عليهم السلام، للشيخ إبراهيم بن محمد بن المؤيد أبو بكر بن محمد بن حمويه الجوينى الخراسانى، المعروف بالحموى وابن حمويه (٦٤٤-٧٢٢) مؤسس المحمودى للطباعه والنشر، الطبعه الأولى، ١٣٩٨ هـ.

٦٩ - الفضائل، للشيخ سديد الدين أبى الفضل شاذان بن جبرئيل بن أبى طالب القمى (من أعلام القرن السادس) مؤسس ولي عصر، قم، الطبعه الأولى، ١٤٢٢ هـ.

٧٠ - فضائل أهل البيت عليهم السلام من كتاب فضائل الصحابه، لأبى عبدالله أحمد بن محمد بن حنبل (١٦٤-٢٤١) و

استدراك عبد الله بن أحمد بن محمد بن حنبل (٢٩٠) وأبي بكر أحمد بن جعفر بن حمدان القطيعي (٣٦٨) المجمع العالمي للتقريب بين المذاهب الإسلاميّة، الطبعه الأولى - ١٤٢٥ هـ.

٧١- قرب الإسناد، لأبي العباس عبد الله بن جعفر بن الحسين بن مالك بن

ص: ٧٨

- جامع الحميرى القمى (من أعلام القرن الثالث) مؤسسه آل البيت عليهم السلام لإحياء التراث، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٣ هـ.
- ٧٢ - الكافى، لثقه الإسلام أبى جعفر محمّد بن يعقوب بن إسحاق الكلينى الرازى (م ٣٢٩) دار الكتب الإسلاميه، طهران، الطبعة الثالثة، ١٣٨٨-١٣٨٩ هـ.
- ٧٣ - الكامل فى التاريخ، لعزّ الدين أبى الحسن على بن محمّد بن محمّد بن عبد الكريم بن عبد الواحد الشيبانى، المعروف بابن الأثير (٥٥٥-٦٣٠) دار الكتاب العربى، بيروت، الطبعة الثالثة، ١٤٢٢ هـ.
- ٧٤ - كتاب سليم بن قيس الهلالي، لأبى صادق سليم بن قيس الهلالي العامرى الكوفى (م ٧٦) مطبعة نگارش، الطبعة الثالثة، ١٤٢٣ هـ.
- ٧٥ - الكشّاف عن حقائق غوامض التنزيل وعيون الأقاويل فى وجوه التأويل، لأبى القاسم جار الله محمود بن عمر بن محمّد الخوارزمى الزمخشري (٤٦٧-٥٣٨) دار الكتاب العربى، بيروت، ١٣٦٦ هـ.
- ٧٦ - كشف الغمّة فى معرفه الأئمّه عليهم السلام، لبهاء الدين على بن عيسى ابن أبى الفتح الإربلى (م ٦٩٣) المطبعة العلميه، قم، بالأفست عن مكتبه بنى هاشم، تبريز، ١٣٨١ هـ.
- ٧٧ - الكشف والبيان، المعروف تفسير الثعلبى، لأبى إسحاق أحمد ابن محمّد بن إبراهيم الثعلبى النيسابورى (م ٤٢٧) دار إحياء التراث العربى، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤٢٢ هـ.
- ٧٨ - كفايه الأثر فى النصّ على الأئمّه الاثنى عشر، لأبى القاسم على بن محمّد بن على الخزاز القمى الرازى (من أعلام القرن الرابع) انتشارات بيدار، مطبعة الخيام، قم، ١٤١٠ هـ.
- ٧٩ - كنز العمال فى سنن الأقوال والأفعال، لعلى بن حسام الدين بن عبد الملك الجونبورى، المشهور بالمتقى الهندى (٨٨٥-٩٧٥) مؤسسه الرساله، بيروت، ١٤٠٩ هـ.
- ٨٠ - لسان الميزان، لشهاب الدين أحمد بن على بن محمّد بن محمّد بن على بن أحمد، الشهير بابن حجر العسقلانى (٧٧٣-٨٥٢) دار إحياء التراث العربى، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٦ هـ.
- ٨١ - مائه منقبه من مناقب أمير المؤمنين على بن أبى طالب والأئمّه من ولده عليهم السلام من طريق العامّه، لأبى الحسن محمّد بن أحمد بن على بن الحسن بن شاذان القمى (كان حيّاً ٤١٢) مدرسه الإمام المهدي عليه السلام، قم المقدّسه، الطبعة الأولى، ١٤٠٧ هـ.
- ٨٢ - متشابه القرآن ومختلفه، لأبى جعفر محمّد بن على بن شهر آشوب السروى المازندرانى (م ٥٨٨) انتشارات بيدار.
- ٨٣ - مجمع البيان فى تفسير القرآن، لأبى على الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسى (٤٦٩-٥٤٨) دار الفكر، بيروت، ١٤١٤ هـ.

٨٤ - مجمع الزوائد ومنبع الفوائد، لنور الدّين عليّ بن أبي بكر بن سليمان الهيثمي الشافعي (٧٣٥-٨٠٧) دار الكتب العلميّة، بيروت، ١٤٠٨ هـ.

٨٥ - المحاسن، لأحمد بن أبي عبد الله محمّد بن خالد بن عبد الرحمن بن محمّد بن عليّ البرقي الكوفي (م ٢٧٤ أو ٢٨٠) دار الكتب الإسلاميّة، قم.

٨٦ - مروج الذهب ومعادن الجوهر، لأبي الحسن عليّ بن حسين ابن عليّ المسعودي (م ٦٤٥) منشورات دار الهجره، قم، الطبعة الثانية، ١٤٠٤ هـ.

٨٧ - المستدرک عليّ الصحيحين، لأبي عبد الله محمّد بن عبد الله بن حمدويه بن نعيم بن الحكيم الضبيّ الطهمانيّ النيسابوريّ الشافعيّ، المعروف بابن البيع (٣٢١-٤٠٥) دار الكتب العلميّة، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١١ هـ.

٨٨ - المسند، لأبي عبد الله أحمد بن محمّد بن حنبل بن هلال الشيبانيّ (١٦٤-٢٤١) دار الفكر، بيروت، الطبعة الثانية، ١٤١٤ هـ.

٨٩ - مسند فاطمه الزهراء عليها السلام، للشيخ عزيز الله العطاردی، انتشارات عطارد، الطبعة الأولى، ١٤١٢ هـ.

٩٠ - مشكل الآثار، لأبي جعفر أحمد بن محمّد بن سلامه بن سلمه الأزدي الطحاويّ المصريّ الحنفيّ (٢٢٩-٣٢١) دار الكتب العلميّة، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١٥ هـ.

٩١ - مصباح الأنوار في فضائل إمام الأبرار، للشيخ هاشم بن محمّد، من مخطوطات مكتبه العموميّ آيه الله المرعشيّ النجفيّ، الرقم ٥١٩٥.

مصباح الكفعمي، أو جنّه الأمان الواقيه وجنّه الأيمان الباقيه، لتقيّ الدّين إبراهيم بن عليّ بن الحسن بن محمّد بن صالح بن إسماعيل الحارثي الكفعميّ العامليّ (٨٤٠-٩٠٥) منشورات الرضيّ، زاهدي.

٩٢ - مصباح المتهجّد، لأبي جعفر محمّد بن الحسن بن عليّ بن الحسن الطوسيّ، المشتهر بشيخ الطائفه والشيخ الطوسيّ (٣٨٥-٤٦٠) مؤسسه فقه الشيعه، بيروت، الطبعة الأولى، ١٤١١ هـ.

٩٣ - معاني الأخبار، لأبي جعفر محمّد بن عليّ بن الحسين بن موسى بن بابويه القميّ، المعروف بالشيخ الصدوق (م ٣٨١) مؤسسه النشر الإسلاميّ، قم، الطبعة الثالثه، ١٤١٦ هـ.

٩٤ - معجم أحاديث الإمام المهدي عليه السلام، للهيئه العلميّه في مؤسسه

المعارف الإسلاميّة، الطبعة الأولى، ١٤١١ هـ.

٩٥ - المعجم الكبير، لأبي القاسم سليمان بن أحمد بن أيوب اللخمي الطبراني (٢٦٠-٣٦٠) دار إحياء التراث العربي، بيروت، الطبعة الثانية، ١٤٠٤ هـ.

٩٦ - مقاتل الطالبين، لعلي بن الحسين بن محمد بن أحمد بن الهيثم بن عبد الرحمان، المعروف بأبي الفرج الأصبهاني (٢٨٤-٣٥٦) دار المعرفة، بيروت.

٩٧ - مقتل الحسين عليه السلام، لأبي المؤيد أخطب خوارزم الموفق بن أحمد بن محمّد المكي الخوارزمي (م ٥٦٨) مكتبة المفيد، قم، بالأفست، عن الطبعة في النجف الأشرف ١٣٦٧ هـ.

٩٨ - مقتل الحسين عليه السلام (وقعه الطف) للمؤرخ لوط بن يحيى بن سعيد بن مخنف بن سليم الأزدي (م ١٥٨) المطبعة العلميّة، قم، الطبعة الثانية، ١٣٦٤ ش.

٩٩ - مقتل الحسين عليه السلام وقيام المختار، لأبي محمّد أحمد بن أعثم الكوفي، انتشارات أنوار الهدى، قم، الطبعة الثانية، ١٤٢٤ هـ.

١٠٠ - المناقب، لأبي المؤيد أخطب خوارزم الموفق بن أحمد بن محمّد المكي الخوارزمي (م ٥٦٨)، مؤسسه النشر الإسلامي، قم، الطبعة الثالثة، ١٤١٧ هـ.

١٠١ - مناقب آل أبي طالب عليهم السلام، لأبي جعفر محمّد بن علي بن شهر آشوب السروي المازندراني (م ٥٨٨) منشورات علامه، المطبعة العلميّة، قم.

١٠٢ - ميزان الاعتدال في نقد الرجال، لأبي عبد الله شمس الدين محمّد بن أحمد بن عثمان بن قايماز التركماني الفارقي، المشتهر بالذهبي (٦٧٣-٨) دار الفكر، بيروت.

١٠٣ - الميزان في تفسير القرآن، للعلامة السيّد محمّد حسين الطباطبائي (١٣٢١-١٤٠٣) مؤسسه مطبوعاتي إسماعيليان، قم، الطبعة الثالثة، ١٣٩٣ هـ.

١٠٤ - نهج البلاغه، وهو مجموع ما اختاره أبو الحسن محمّد بن الحسين بن موسى بن محمّد بن موسى بن إبراهيم بن الإمام موسى بن جعفر عليهم السلام، المعروف ب «الشريف الرضي» (٣٥٩-٤٠٦) من كلام أمير المؤمنين علي بن أبي طالب عليه السلام، تحقيق الدكتور صبحي الصالح، دار الهجرة، قم.

١٠٥ - نهج الحق وكشف الصدق، لجمال الدين أبي منصور الحسن ابن يوسف بن علي بن محمّد بن المطهر الأسدي، المعروف بالعلامة الحلّي (٦٤٨-٧٢٦) مؤسسه دار الهجرة، قم، الطبعة الأولى، ١٤٠٧ هـ.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

